7. CIII. 4. 247.

I. V. Stalin

But qomsomol

I. V. STALIN

Ассир.
2-4.

But qomsomol

Г.П.Б. в Лнгр.
Ц. 1933 г.
Акт № 432

Из фондов Российской национальной библиотеки

OGIZ
Gvərdijə çihil Mosqva — 1933

Из фондов Российской национальной библиотеки

Редактор *Н. Лазарев*. Техредактор *Лойтерштейн*. Сдано в произв. 2/II 33 г. Подп. к печати 25/III 33 г. Инд. ДН-1. М. Г. № 3735 ф. бум. 7 $\times 105^1/_{32}$ 10.208 зн в $1^1/_2$ п. л. Уп. Главл. № В-50002 Зак. № 145. Тираж 1000 экз. Отпечатано в 17-ой фабр. нац. книги ОГИЗ'а РСФСР треста „ПОЛИГРАФКНИГА", Москва, Шлюзовая наб., д. № 10.

Qə qomsomol leninəjə

Şləmə qə qomsomol leninəjə в'jumə d'juвəvu d'10 şinni.

Qomsomol leninəjə ijvə u ijli rezerv çihil d'revolusijə d'dijən. Ьrsь u immi əlpi vəkkijli вuş spaj min sinsillə çihil d'pələxi u akkarь pijşinə tulmiddi go çərgi d'qomsomol, quвlinə gmərtə revolusijetə u vьjrьna go partija d'dijən, go motvi d'dijən, go xujədə professəjə d'dijən, go qoşun Smuqtə d'dijən, go flot Smuqtə d'dijən, go qoperəsljə d'dijən, go organizəsiji — mardutanajь d'dijən qə şəxləptə d'gverdijə ətiqtə d'вolşeviki

Qomsomol msajva tammьmvalь əhə nijşə cətun вəj, d'şulu ləвuluvə ləqəmə txut təgвərte d'partija, av вьmsajьva avudujatu jasьrvalun am qreta əxçəm illəki qreta leninetə go pulxənu praqtiqaqaja u kul — juməjə, av msajva təlmdvə l)sinsillə çihil d'pələxi d'pələxjəti, akkarь u akkarjatь, в'ruxa internasionaleta, av вьmsajьva l'məcuxi lijşənə kulənəjə вil leninəji vьjrь в'şinni u çihil, вil gvərdijə ətiqtə u gvərdijə çihil, aв вьmsajьva livədu zəpt kulli pulxənu qə interesi d'diqtatura d'proleariat u qə halьвuta d'mamarta sosialisteta. Əxcij вəhə qomsomol msьь l'xəmujo вuş ullul вejdah d'Lenin

Bit həvəx в'hivij, qəd qomsomol up в'datьd вit masь tammьmla dənandaruta qəm proletariat вil-millətəjə. Şləmə qə rezerv d'tre miljuni d'partija d'dijən — qə qomsomol leninəjə.

Xəjji tuxmə d'qomsomol

J. STALIN

27 в'cirij qəməjə ş d'1928

Из фондов Российской национальной библиотеки

But dərqulujəti d‘go qomsomol

Məmlə al maslahat but buqarь d’pulxənə go çihili go SQ RQP 3 в’ni¸sən ş d’1924.

Ənə mqem kulle gərəg tənin xəkmə xaвrь but əj pazisijə, enij d’SQ d’çihili dviqtovxə go buqara but disquşijə d’partija. Xьlţa ijvə av d’SQ RQSM şarujьva liştəqə min вar dəj, d’həddəmi d’kulle dukəni humzimmi — prijqivə. Inə lelə duz in tənəx, qəd şţəqtə d’SQ d’xujədə ijvə şţəqtə dnejtraleta Inə muxzilum hişjərutə

Əđijə tənəx xəkmə xaвrь but draşta. Ənə вixşəvivlin, qəd dərqul jəti prinsipəji əxnoxun litloxun. Bullur go ijdij ənə suxsьjevin kulle tezisi u məmli d’dijoxun, inə midri lə mucixlij gəve dərqulujəti prinsipəji, inə it kətlənjəti up xə quxə tuxuminni dərqulujəti ləmitsəzgirəni. Əj dərqulutə qəmətə ijlə — xşəvtə d’xujədə əx „rezerv“ min giвə d’xşəvtə d’xujədə „əx həcət“ d’partija. Mudijli xujədə — reżerv jən „həççət“? Up av up əj xitə. Əhə cim spaj məhlum ijlə, hər up go mьmra d’gəne xoravatь əhə piştivə tunitə. Xujədə qomunisləjə d’çlhili ijli xə rezerv min pələxi u akkarь, mekə d’partija məmlujilə çərgo. Inə av mudalь am dəj ijli həççət, həççət go ijdəti d’partija əj d’mavvurela xut karo seggiji d’çihili.

Mumkin ijvə tənetə вuş kirjəit, qəd xujədə ijli həççət d’partija, aspaв hajьrana d’partija, qəd rukəvə avuda d’qom-

Из фондов Российской национальной библиотеки

somol, ijli həççət d'partija qə vədtə d'kar l'çihili, enij d'ijnə l'vəddər min xujədə. Ənni parmajatь lenə вivədə dərqulutə qə udalь, ənij le masъj d'həvij mutvi xə dərqul d'əjxitə.

Əj d'tre əx d'in duвerutə lə mitsəzgirəntə, ij'e go dəj, qəd в'xъjal d'xəkmə min xoravatь „puluţъjqij klaseta pjəşilə rşъmta lə в'rukevə d'av inə 'вkamъjluta d'nəşi d'kiljinə в'rişəjutə d'şula" Kamъjluta məttuvilə dərqul d'rukəvə d'xujədə. Up əhə duвərutə piştilə mulximtə, səвəв politiqə klaseta d'RQSM вipjəşilə rşъmta up вijid rukəvə, up вijid kamъjluta d'kiljinə в'rişəjutə. In nəşi kamъl вinpəlinə txut kar d'ruxa nuxreta qə rukəvə d'xujədə, həddəmi d'av d'qəвulinə həqute вaraвar, вəs ijtutə d'hədxə xujədə le masja ora d'lə iz qə pulxənə politiqəjə d'xujədə. Qə mudij partija mərjuzulə rukəvo? But dəj, d'въdajala, qəd rukəvə вivədili kar al pulxənə.

В'xarta d'xata xə dərqulutə xitə zi, up əj mulximtilə d'lə nisвətutə l'avuduta d'xujədə u l'pulxənə d'diju вil akkarъt Xəkmə min xoravatь məttuvunə вuqara hədxə, əx d'in nijşə d'xujədə ijli go „məqvetə" d'kar вil akkarь, inə lə go məzjədtu. Inə xini въвajъna əx d'in „məzjiddij l'kar" inə в'məqvetə lenə razъj. Al dəhə вajij вənij вinjət qə disqusijə. Məhlum ijlə, qəd go dəhə draşta məttəvtə d'turve ənni вuqarь ijlə oqiвetə, səвəв kulle cim spaj parmujъna, qəd xujədə gərəg hər в'əj dana məqvi u pəris l'karu go mətə. Məhlum ijlə, qəd xə dukə go tezisi d'SQ RQSM i. xə mъmra lə ləxumə, вut pulxənə go akkarь. Inə lə xora Tarxanov, lə zi vəkkijli xini d'səmə zoda d'SQ RQSM al dəhə mъmra lenə вikləjə, u razъjan d'tarsъjli əhə xъlta. Вəs hic ki daqra draşta вut şulanь dəjqi?

Inə it xə dərqulutə go xəjji u pulxənə d'xujədə qomunisləjə d'çihili, dərqulutə d'miççid u lə mulximtə, əj d'вut dijo ənə въjjъnva təninvə xəkmə xaвrь. Ənə вimerivin вut ijtutə ditre xъjalь go xujədə: d'pələxi u akkarь Ənə

Из фондов Российской Национальной библиотеки

bimərivin but dərqulutə d'it bil dənni xьjalь, əj d'mad-dujola gəno, u min dipno hic le həvi vara. Buqara but dəhə dərqulutə ijli xə min basurujatь d'itlə dukə go mьmrь d'mәlləli kulle bimərinə but dəj d'lazьm ijlə liptəjə, в'urxə d'grəştə d'pələxi go xujədə, inə kullə tərqulinə ijmən d'sarujьna həmzumi but akkarь, but buqara d'grəştə d'akkarь go xujədə. Up xəkmə min mәlləli ənij d'levə məpluxi pəndi, tərqulivə в'əhə buqara.

Məhlum ijlə, qəd qəm RQSM kiljinə tre problemi: d'pələxi u d'akkarь. Məhlum ijlə, qəd kmə d'qomsomol ijli xujədə d'pələxi u akkarь, əŋni tre xьjalь, ənni dərqulujəti d'it go xujədə bit peşij up в'datьd. Xəkmə bit təni lazьm ijli l'grəşə go xujədə l'pələxi, kəd mənşuji but akkarь, kəd lə məttuvi qədrə l'ьsţuqsa proletarijaja d'xujədə, əx ьstuqsa təgbirənə. Ənni dərqulujəti gəvənəji d'it go kjənə d'xujədə, məvudelə mәlləli d'tərqillij. Go məmle mavurьva paralleli bil partija u qomsomol. Inə şula taмьlь, qəd hədxə paralleli əj d'miççid lit səвəв partija d'dijən ijlə partija d'pələxi, inə lə d'pələxi u akkarь but dəj d'qomsomol ijli xujədə d'pələxi u akkarь. But dəhə qomsomol lemasь həvi xujədə d,pələxi ınə gerəg həvi xujədə d'pələxi up akkarь. Xə şula məhlum ijli: qəd turasa d'qəim d'xujədə, dərqulujətu gəvənəji u plaşa d'xьjalь lə mitqaţţanь— bit həvij up в'datьd.

Həq ijnə ənij d'bimərinə, qəd çihili mьs'ajь, lazьm ijlə peşij grijşi go partija, inə ləxxə lazьm ijlə livəjə hişjər u lə həvi lьxdara al urxə d'pələxi u akkarь, əj d'allo biptəlinə gəhi prijşi up xəkmə min pələxi çuvaвkarь. Rabagənəti vidlun kuj, kəd bimərə: „Əxtun bigrəşitun go partija əxcij qə pələxi вəs qə mudij lə peşij grijşi go partija xə hədxə qədrə up akkarь? Temun morax go partija xə immə jən tremmə əlpi akkarь". SQ vilə dərqul d'əhə şula səвəв partija d'dijən gərəg hojə partija d'pələxi. Xə

70 jən tmanьj immuni (prosenti) gərəg həvij pələxi, u 20—25 immuni lə pələxi, qurвə l'dəhə qədrə gərəg hojə topavud go partija. Inə xə təhər xinili şula d'qomsomol-mudviqqə min şula d'partija. Xujədə d'qomsomol d'çihili ijli organizəsijə azad d'ъsţuqsь revolusijəji çihili d'pəəxi u akkarь. D'lə akkarь, d'lə şəggiji çihil d'akkarь, av le masь həvi xujədə d'pələxi u akkarь. Inə вəhə şərt şula azьm ijlə məttuvu hədxə, qəd əməl tagвirənə həvi go ijdə d'ъsţuqsь d'prole'ariat.

But avuda d'qomsomol go mətə

Məmlə go maslahat d'orgвjuro d'SQ RQP 6 в'nijsən d'1925

Xorâvatь! nijşə qəməjə iji.go dəj, d'qintə şətistə prolitə rjetə d'xujədə d'çihilli peşə mđuвrьntə. Məllələ hic xə xaвra leli tunjə вut əhə вuqara. Həlвət!ə əhə lelə maçьвanta, səвəв həmzəmtən ijlə вut pulxənə d'qomsomol go mətə inə lə вut qintə d'proletariat. Inə əhə lelə вivədə məkletə qə dəj, qəd vədtə d'arxajьn qintə proletareta hojənij nijşə səttissə d'qomsomol. Ənə вixşəvirvin, qəd pul xənə d'qomsol вəhə nizвət min xəccə jən raвa в'məntetə вrixşili ləqəmə. Mumkin ijlə tənetə d'lə cu xьqra. Qəd grəştə d'çihili d'pələxi go qomsomol в'məntetə вrixşilə up zi lelə rixqə əj dana, qəd xujədə d'qomsomol вit gərişlun go gənu lə вasura min ьca sьjrajь d'kulle çihili d'pələxi

Nijşə trejanaja ijli av qintə proletareta d'pələxi вus spaj peşə murjiztə u mutivtə l'şula go punqtь gurь, u mahallь səttisəji d'xujədə qə vədtə d'xatirçəm təgвərtə sarast l'səmə çihil d'akkarь в'xelə d'əhə qintə proletareta. L'dəj вinjət ənə вimərivin, qəd səmə çihil d'akkarь вuş zodili min səme proletarijəjə, l'də вinjət, ənə вiməjivin, qəd xelə d'çihilli d'proletariji leli вimləjə qə spaj mərjəzte go kulle

mahallь u oвlastь d'xujədəd Motvi. But əhə Ənənqetilə mərjəzti d'ənni xeli hədə, u go hədə punqtь, mekə d'вuş qəlultə u вuş həsənəj вit hojə mumkin livədə arxajьn təgвərtə d'çihilli d'akkarь.

Ənə ləvin вixşəvə qəd, əhə nijşə вit əti l'tammu в'qomsomol hədə в'məntətə hər əx nijşə qəməjə. Inə it вinijət l'məxşuxi, qəd pulxənə qə təmmamta d'əhə nijşə qomsomol ləвululi energiju u av le ərqil d'məxzilun platu в'danatь cim qurвə.

Nijşə tlijtəjə ijli go dəj, l'mdaвurь qomsomol вijid minjənə cim gura d'avudь d'çihili d'akkarь go mətə, politiqəit l'təlmudu əhə avuda, livədu mavьrana d'politiqə d'proletariat go mətə, l'maxduru l'siment jasrana d'proletariat am səggiji çapajь d'akkarь d'mətə. Əhə şula raвa cətun ijli, u zodə min lazьm mrukvili. Namumkin ijlə şretə d'əhə вuqara go xə mitxə kirjə.

— Lazьm ijlə d'qintə proletareta d'qomsomol məplixxə raвa zərв, lazьm ijlə məxjə xelə cim zarвana, qə вut tammamta d'əhə nijşə. Inə şretə d'əhə вuqara hər lazьm ijlə, səвəв d'lə dəhə lelə mumkiu lə məqvetə d'qomsol, ləzi vədtə d'arxajьn (smьcqa) l'jьssura вil pələxi am akkarь. Bəs dəxij lazьm ijlə livədə arxajьn l'qomsomol вijid avuda d'mətə, dexij lazьm təlmudi əhə avuda u dəxij lьmtaja e'dəj, d'av masь l'mavvurь l'politiqə d'proletarijat go mətə

Bimərinə qəd hər saprь d'jəcejqi d'məvəti it go qomsomol lə вasura min 27 000 gənəti... Bimərinə qəd şvuq min saprь d'jəcejqi it up pələxi avudь qomsomolь go qoperəsijə, go mətvi d'mətə, go qrestqomi (Qomiteti d'akkarь), go dajьrь d'marduta uş. Bimərinə, qəd kulle ənni mudalь gərəg jəvij lə вasura min 100 000 qomsomolь avudь go mətə. Duz ijnə kulle ənni — cətuu illə tənetə. Bəs in kulle ənni duz ijnə, ənə gərəg tənin, qəd ənni avudь, вəj sərt in spaj peşij muplixi ənij kulle mudalь

ki masьj həvij xə xelə cim goʙʙara, enij d'ʙit masьj ovdij acьʙujatь. Əhə ahvalat hala ʙuş zodə vaçьʙ ijlə, səʙəʙ partija ʙ'əhə dana go mətə itlə xə dərjə minjənə ʙasura d'avudь ʙuqara əhəli zi: dəxij təlmidax l'əhə kməjutə gurta d'avudь, dəxij ovdəx l'dav mavьrana d'politiqə d'proletariat go mətə lə ʙ'himizməni, məgər ʙ'əməl?

Ənə litlij xьjal d'jəvin lexə çuvaʙ xətmənə. Vədtə l'd'əhə mindij go xə məmlə surə lit hic mumkinutə. Inə rşamta d'xəkmə şərti səttisəji, ənij d'ənənqəiinə qə duz q rʙəntə d'ləhə ʙuqara, tamam mumkin ijlə up go xə məmlə surə.

Mud şərtinə ənni? Ənni şərti, o cim ʙasura tmənjinə.

Əj d'qəmetə. Ənənqetilə, qəd avuda çihil d'məvəti həvi mduʙгьna ʙijid ktəvuni u ktəvi, qəd əhə avuda jad'ьlun min liʙʙu ənni qəhuni, d'masь mapгьmlun qə miskijni u masь kəli l'giʙə d'miskijni u l'ʙinjət d'ənni qənuni qəm dərqul d'zorʙazoruta d'qulaqi. Ənə ʙixşəvivin, qəd lə deta d'ənni qənuni u şmatte barqarar ʙijid ənij d'dvijqinə hukmə ʙ'əjde go mətə, ijnə xə min ʙişjəli şəttisəji d'rizi d'ədijə it go mətə. Avudь d'qomsomol go mətə gərəg kəlij l'giʙə d'ntarta şar'at rəvolusijetə. Av gəreg kəli əx tujra l'giʙə d'miskijni go mətə. Əhə ʙuqara d'lə şik, raʙa pşьjtьli, dlə şik, ʙuş həsənəjlə həmzəmtə ʙut revolusijə tiviletə, min mavarta d'go xəjji l'dəhə ʙuqara cim pşьjta u juməjə av d'ijli sьjra min qənuni d'Motvi. Inə d'ləşik ijlə up əj, qəd d'lə dijo namumokin ijlə hic çurə smьcqa.

Əj d'trejanetə. Ənenqetilə, qəd avudь çlihilli d'məvəti həvij mduʙгьnnь ʙijid ktəvuni ʙut ʙinjət şəttistə d'agronomijə. Ənənqelitə, qəd əhə avuda jəliplə mərutə mətelə, həvi ʙijəd əməli d'vədtə d'spaj u masь çəvviʙ l'ʙuqarь ənənqəji d'akkarь ʙut mərutə d'mətə. Akkara raʙa gəhi gəşuqili l'qomsomol lə ex d'lazьm, ʙ'gixkə u masxaruta. Əhə ʙivəjilə ʙut dəj, qəd akkara xəşʙuniii l'dav qьtja min mərutə min marduta, ʙadьrxa. Bəs məxxə ʙiqjəmili ʙuqara

Из фондов Российской государственной библиотеки

qərʙəntə sjarta d'qomsomol am mərutə. Qomsomol avuda ki masь qəni qə gənu məhəʙtə u itiʙaruta d'akkara əxcij ʙəj şərt, in av gənu xəvişlə ʙ'mərutə d'mətə, in av masь jəvil maslahat məri pajda ʙut maramta d'mərutə d'akkarь, ʙut vədto spaj u məqveto. Əhə şula həlʙəttə ləli qəlulə u mumkin ijlə d'həvi ʙuş məsqiddənə. Inə əhə lelə ʙivəde qətu məkletə, qəd av həvi şula ənənqəjə go dəj, qəd av qəni qə gənu itiʙaruta d'akkarь. Əj tlijtelə ənənqətilə, qəd avuda d'go mətə həvi mduʙrьnna ʙut xərc d'mərutə d'mətə, ʙut ʙjudƶet mahalleta, ʙut ahvalat zuzənetə d'atra. Xərç u ʙjudƶet mohaleta ədijə ijnə şula qəməjə

L əhə ʙinjət ʙivəjinə ədijə ʙehəd mxəjəti d'zjənə. Dəxij lazьm ijlə dretə d'xərç, qəd miskijnə lə pəiş uçьzza, inə qulaq lə pəiş vijdə azad min juqra d'xərçi; dəxij lazьm ijlə, dəxij lazьm ijlə xərəçtə d'zuzi ʙut xərçi d'mahal məxsus u qə mud snijqujəti, dəxij lьmţaja l'dəj, qəd mxetə d'xasarat d'dəhə ʙinjət peşə gulitə u peşə vidtə rəd min ьqro — kulle ənni hədxə ʙuqarьna, enij d'min dipne le masь avьr hic xə qomsomol. Hədxili ʙuqara, d'qomsomol xavьţ go kulle şulanь,— həvi hajjьrana qə akkarь çapajь. Əhə şula zi leli qəlulə, u lelizi məʙsimənə u gərşənə. Inə d'lə hədxə şula lit u le masja hojə hic mammarta motvetə go mətə.

Əj rvьj'eta. Ənənqetilə, qəd qomsomol go mətə həvi mduʙrьnna ʙijid ktəvuni ʙut ʙuqara d'mammarta d'motvi, u grəştə d'akkarь go şula d'təgʙərtə d'hukmə d'mətə, d'mahal, d'volost. Ənənqelitə, qəd qomsomol avuda jad'ь min liʙʙu ahval ʙut həqujəti u denədarujatь d'motvi d'mətə jad'ь ʙut həqujəti u denəndarujatь d'akkarь ʙ'nizʙət l'motvi, ʙut sustijmə d'prəştə, ʙut rizə d'ləʙəltə d'ləqəmə prəştə u sər. mopramta qə akkarь go mətə politiqə d'partija u d'hukmə d'motvi, lьmţaja l'dəj, qəd əhə poli-

Издание Российской национальной библиотеки

tiqə peşə muvarta go xəjji halal u ʙijəd injət rəhməntə — hədxili nijşə. Dlə dəhə lelə lazьm təxməntə ʙut qnetə ijtiʙaruta ʙit akkaradaruta, ʙut məptetə d'avuduata d'akkaradaruta, ʙut ştəltə demoqrətijə d'proletariat go mətə.

Əj xmijşitə. Ənənqetelə, mdoʙarta d'qomsomolь avudь d'mətə ʙijid ktəvuni ʙut qopərəsijə d'qredit d'məplixəni d'mərutə mətetə, ʙut ərteli u mərutə qolleqtivetə. Ənənqetile, qəd qomsomol avuda masь ligrəşə akkaradaruta go şula d'nsavtı d'sotəputə qoperətivetə go mətə. Əhə şula raʙa cim cətun ijli u mrəkvili, inə av hədə ənənqəjili qə ʙut dəj, qəd d'pesə griştə mətə go mammarta sosialisteta.

Qoperəsijə d'mərutə mətətə u d'qredit ədijə itlə manaja qəmetə u ʙuş ənənqetə qə akkara. Lazьm lьmtaja l'dəj, qəd qoperəsijə hojə xə şula, əx xə xizmə cim qurʙə qə akkara go dəh ijli nijşə.

But dəhə lazьm ijlə təxmuni ʙut dəj, d'lijtəjutə d'aslahattь d'mərutə go sallь miskijni d'akkarь, ʙrəjilə ahvalat əlhəddə go mətə, enij d'ʙijəvilə mumkinutə go mərjəztə d'ərteli, qolxozь, ʙijid hajarta məxsus d'qredit d'məlkutə. Nijşə ijli go dəj, qəd miskijni d'akkaradarь həvilun mumkinuta d'ʙəhə təhər qəʙlij denə. Qomsomol avuda le masь avьr min dipnə d'hədxə ʙuqarь d'xəjji.

Əj ştijtetə. Lazьm ijlə qəd avudь d'qomsomol go mətə peşij mduʙrьnnь ʙijid mashalattь u ktəvi ʙut mammarta mardutaneta go mətə — ʙut gərvəstə d'ʙəti d'qreta, ʙatalta d'lə qərjanuta u ş.

Avuda qomsomol ijli xə hajjьrana kjənəjə d'motvi, əx çəm xeli mardutanajь go mətə qə ʙut nsavta d'marduta d'motvi — əheli nijşə.

Əj şvьjeta. Lazьm ijlə, qəd avuda d'qomsomol go mətə həvili maslahattь cim duz ʙut həqujəti u denandarujatь d'qomsomolь, ʙut raʙtaruta d'qomsomol ʙil partija, ʙil

Из фондов Российской национальной библиотеки

motvə u qomsomol. Ənənqetilə, qəd qomsomol gəşiq l'qənu əx hajjьrana d'partija u hukmə d'motvi go mətə, Puqədi go mətə, beruzəjutə в'dana d'prəştə d'vəkkijli go motvi, çarавjatь qə вut şəxləptə d'organizəsiji d'partijaji d'qoperətivəji u d'motvi, şrijxujatь в'dana d'pripaganda d'dərqul d'məssəвutə — kulle ənni mindjəni gərəg peşij rupjь u d'lə məkletə rəd vijdi, əx xə mindij ləkkinənə d'вejdax d'qomsomol, enij d'leli xşijxə d'qəвil şimmə d'qomsomol. Plaşa d'lə rəxmi min dənni вerizujəti u l'məttuvi nizвətujəti duz вil qomsomol u organь d'motvi, u d'partija. Hədxili nijşə.

Əj tmijnetə. Ənenqetilə, qəd avudь d'qomsomol go mətə həvi mduвrьnna вijid ktəvuni xşijxi вut xujədə d'pələxi u akkarь. But manaja u xьjal d'əhə xujədə, вut diqtatura d'proletariat, вut вinjət d'qomunizm, в'xarta d'xarta вut tarьx d'rəvolusijə d'Cirij u вut dəj, dəxij ki xəjjijvə akkarь в'danatь vьjrь — в'dana d'məlkə, pomeşcki, dəxij вixxəjənə ənij ədijə u dəxij вit xəjjij go şərti d'məqvetə d'smьcqa u nsuvta d'sosializm. Avuda—qomsomolaja gərəg hic gənu lə məmridlə l'kis hiviji raţьjlь d'akkara xşəvtə d'ənni hiviji ətiiqi, u məmrədtə l'kisle ənni tre mindijəni prijşinə. Av gərəg вaşьr həmzumi min akkarь, в'lijşənə d'qomunist. Av gərəg вaşьr mhəmminni akkara вijid faqtь qonqretajь, qəd d'lə sosializm lit qətu purqənə.

Hədxinə ənij şərti, tammamte ənənqetilə qə вut dəj, qəd puluţьjqait pəiş tulmiddə avuda qomsomol d'mətə u livədu mavьrana d'politiqə d'proletariat go mətə. Nijşə d'SQ d'qomsomol ijlə go dəj, qəd qəlqil u saxsь u mavvьr ənni şərti go xəjji.

Bimərinə вut qivəndinus d'gərvəstə gurta d'qomsomol go mətə. Bimərinə вut creta d'çihil d'akkarь go qomsomol. Lit şikutə, qəd it zduta ləxə lə rava gurta. Inə d'lə şik ijlə up əj, d'qomsomol ki masь lə zadь min dəhə

zduta, in av masь в'xvarpətutə tammьmlun nijşi muxzij в'ulul. 100,000 qomsomolь avudь go mətə, əhə hədxə xelə ijli — qə dav d'le masja hojə hic zduta mazdьjanta çreta d'cihilli d'məvəti go qomsomol. Kullə şula ijli go dəj, qəd ləвləx ləqəmə pilxənə cim xəjmə qə təlmədtə pulutijqetə d'əhə avuda. Kulli şula ijli go d'əj, qəd в'вaşarta ləвləxli ləqəmə pilxənə d'əhə avuda, qə məqvetə d'xujədə d'pələxi u d'akkarь. Kulli şula ijli go mammrta xədtə d'motvi

Uhədxə:

a) Vədtə d'arxajьn qintə proletareta d'qomsomoləx xə xelə rişəjə d'təgвərto;

в) Mərjəztə d'xeli avudь d'əhə qintə go mahalь səttissi d'xujədə d'motvi' l'qədrə d'əhə təgвərtə.

v) Təlmədtə d'avudь çihil d'mətə в'ruxa d'vədtə d'arxajьn go mətə politiqə d'proletariat, hədxinə nijşi xəti d'kulli d'qomsomol illəki d'SQ d'qomsomol. Kəd itlən qəm gənən ənni nijşi u kəd tamume ənij go pilxənən juməjə ki həvi lə zdaja min qivəndinus d'it в'urxə d'qomsomol go mətə.

Qə qonferensijə qəmetə d'kulxujədetə d'studenti d'proletariat

Xoravatь!

Vəkkijli d'dijoxun muxşixlun d'ənə həmzimmin вut nijşi d'partija u pulxənə d'partija go studenti d'proletariat

Həllunlij izin d'tənin qətoxun вut əhə həççət xəkmə xaвrь. Əlhəddəjutə d'ahval go dəhə dana ijlə go dəj, qəd proletariat d'atra dijən msьlь tarьs qə gənu hədxə şərti, enij ənənqəjina go mamarti sosialisteta. Lelə duz tənetə,

qəd lehəvi mammurь sosializm go xə atra, av d'hlьjвeli u ţrьjdeli l'vəddər qəpitalisti u pomeşiki. Atra av d'itli diqtatura d'proletariat, av d'itli dəviljəti kjənəji, av d'qəвulili hajarta min kulle proliariət d'atravatь, hədxə atra ki masja u deuoli d'mammьrra l'sosializm Lenin həq ijvə, kəd вimərə d'atra d'dijən itlə kulle mumkinujəti „qə mammarta tammaш d'şotəputə sosialisteta". Əehəddəjutə d'əhə dana ijlə go dəj, d'əxnən msьlan livəda pasuljatь cim gurь go şula d'mammarta d'sosializm, şuxliplən l'sosializm d'ijvə xə salma şuprinnə, vidlən minnu xə mindij d'pulxənə kul juməjə.

Bəs dəxij gərəg həvi əməl d'studenti d'proletariat go dəhə pulxənə d'mammarta d'av?

Əməl d'ənij, d'lə şik, vacьв ijli, in leli av cim qəməjə. Vuzь u qomvuzь, raвfaqi u texniqumi, ijnə mədrəsi qə hadarta d'gəve rukəvə qoməndəjə d'mərutə u d'mammarta. Mediqəji u eqonoməji, texniqi, qoperatarь u pedagogiqi, tarajь u stətistiqəji, kimiqi, eleqtriqi u mərutə-mətəji u urxəji, veterinarь u meşəji, eleqtriqəj u mexəniqi, ənni ijnə qoməndəji d'datьd, qə tarasta d'şotəputə xədtə, qə tarasta d'mərutə sosialistetə u mammarta sosialisteta.

Dlə rukəvə d'qəməndəji xəti, le hevi tarusь şotoputə xədtə, hədə zi dəxij d'le həvi tatarusь qoşun xədtə d'lə ɍukəvə d'qoməndəjə xəti. Spajuta d'rukəvə d'qomandiro xəti ijli qo dəj, d'kəkrə d'ənij pijşili qьrja d'mammьr lə qə eqsploatasijə (qərəştə d'şijrə) d'çapajь вut intərəsi d'xə quввuxtə d'dovlətməndi inə qə vedtə d'azad çapajь, dərqul d'quввuxtə d'dovrtətməndi. Kulli şula tameli, qəd studənti d'vuzь — pələxi u akkarь partijaji u lə partijəji — purmilun əməle məri d'ъqara u şurьlun tammumi в'kulli liвве lə вut zdute inə вut injətte. Uhədxə, lьmţaja l'dəj, qed studəntь d'prolətarijə həvij min kulli liввə mammь-

ranь d'mərutə sosiolistetə u morduta sosiolistəta — hədxili nijşə qəmajə d'partija.

Inə mammarta d'şoləpulə xədtə, le hojə əxcij b'xə xelə d'rukəvə d'qoməndiri, d'lə snədtə d'seqgijji çapajь. Qə mammarta d'sosializəm lelə ʙəssə dəta əxcij d'rukəvə d'qoməndiri xəti. Qə dəhə şula lazьm ijlə ʙuşəjuvi capajь həvilun itiʙaruta ʙijid d'əhə rukəvə d'qoməndiri u səndijlun. Tapavud rukəvə d'qoməndiri ətijqi, ənij d'ki mammьrьjva ʙ'dana d'qapitalzm ijlə go dəj, d'ənij pijşivə qьţjь min pələxi u akkarь, av gəni ki mətivəli ullul min xini səggijji çapajь, av le məttivə qərdə l'dəj d'pəişvə snijdə ʙijid seggijji çapajь u d'həvivəlun itiʙaruta ʙijji ʙut dəhə litvəli lə itiʙaruta u lə snədtə d'səggijji çapajь. Qə atra d'dijən əhə urxə tammam lelə xşixtə.

Rukəvə xətə d'mammarta d'mərutə u marduta xədtə ʙut dəhə, hər əxcij ʙut dəhə ʙipjəşili qьrja rukəvə xətə, qəd av denuli tammam mənşilun urxəti ətijqi d'pəqədtə, qaţţьla minne tammam d'lə ptəltə. Lə qtьta min səggijji, inə livədə jьssura cim xlusa amme; lə mətəvtə gənə ʙuş ullul min səggijji, inə xəştə qəmə — qəmə, kəd ləʙulə ʙaraʙarux; lə prəstə u vədtə nuxrajita min səggijji, inə lixvatta gəve u liqnəjə itiʙaruta qə gənə şnəttə d'səggiji, hədxinə urxəti d'rukəvə xətə d'qoməndiri, qə ləʙəltə ləqəmə mərutə. Dlə ənni urxeti namumkin ijlə mammarta sosialistetə. U hədxə lьmţaja l'dəj d'studənti d'proletarijə xəşʙinijlə gəne xə səmə qьţţa ləmitqaţjana min səggiji çapajь, lьmţaja l'dəj d'studenti xəşʙinijlə gəne əx şotəpəji, u təgʙirijlə gəne əx şotəpəji sərəst — hədxili nijşə trajana d'partija.

B'xarta d'xarta əlhəddə ʙut studenti — qomunisti. Bimerinə, qəd studənti qomunisti lənə məduvi ʙijəd elm. Bimərinə qəd ənij d'miççid ʙ'dəhə nizʙət ʙipjəşinə l'ʙaraj min lə partijaji. Bimərinə, qəd studənti — qomunisti mət-

tujinə вuş zodə qədrə l'ыlgtə „d'politikə ыlleta", kəd təluqo trə tlijtəji d'dane l'draşta d'lə tjəmə, „вut вuqarь tiviləji". Duz ijnə kullə ənni? Ənə вixşəvivin qəd duz ijnə. Bəs in əhə duz ijlə, min dəhə lazьm ijlə livədə trə plaţь. Av d'qəməjə, studenti — qomunisti it zquta d'həvij qolaj tagвirəni d'mammarta sosialisteta, səвəв lehəvi tagвuri l'tarasta d'şotəputə sosialistəta d'lə ljəptə d'əlm. Əj d'trə şula d'hadarta rukəvə qoməndəjə mumkin ijlə d'həvi monopolitə go ijdə d'profesarь ətijqi ənij d'ijnə snijqi l'şuxləpə xətə min nəşi xəti, səвəв le həvi mammurь şuxləpə xətə u xilmətkarь lijpi xəti min nəşi, ənij d'lenə вaşurь jan zi lenə вьвəja jəlpijlə əlm. Lelə lazьm tənetə, qəd kulle ənni mindjəni le masьj вərij qivendinus əşkərə qə kulli şula d'mammarta sialistəta. Hic ki həvi səsqurj min dəhə ahvalat? Sarast ijlə, qəd lə. But əhə studenti — qomunisti, əx — çəm studenti motvəji gərəg mətvijli вuqara jumə jə qəm ajne sarast u qьţjait: liljəpo elm u l'məqqumi şuxləpə xətə qə rukəvə ətijqə d'profəsorь, min nəşi motvəji xəti. Bəhə ənə hiç le вajjьn tənin, qəd d'studenti lelə lazьm d'вəlgij вijid pulutijqij. Hic lə. Ənə вimərivin əxcij вut əj, qəd qomunisti — studənti dəneli d'masьj məlximijli pulxənə pulutьjqəjə min pulxənə d'ljəptə d'əlm Bimərinə qəd mţəta l'dəhə məlxəmte cetun ijlə. Həlвət əhə duz ijlə. Inə min din dana qomunisti şurьlun вьzdaja min cətunujəti? Cətunujəti ijnə l'urxəti d'mammarta dijən qə вut əj, qəd əxnən palşax amme u halвaxlun. Şvuq min dəhə lazьm ijlə litxərə xə ahvalat xitə zi. Ənə вixşəvivin, d'arta d'dijen am вələdujəti rəvolusijəji u adattь, u up в'plaşu dərqulь d'ptijlujatь u tpijnutə d'xьjalь jəvulinə ohvalattь rава məri şopə qə pkəxtə d əlmi. Lit şik qəd ijqutə u tpijnutə əliqtə d'meşəni ijlə xə min dijləjəti ətijqi d'professorь d'mədrəsə ətiqtə d'qapitalistь, ijlə qə jaqranta d'əqlə d'əlm. Lit şik, qəd qə вretə d'əlm liptə,

azad, u в'miljutə itlun msəta əxcij həşi xəti, ənij d'ijnə azad min dənni вasurijatь. Atra d'dijən в'dəhə nizвət itlə datьdь ğaввarь, qalla qvitə qə nsavta əlm d'azad вьxxavь. Ənə вixşəvivin, qəd d'əxnən şarujivax şənuji l'dəhə urxə. Inə вit hojəvə mapşьmanta u lə xşixtə in qomunisti studənti peşijvə l'mərzə min dəhə urxə qurta d'gərvestə d'əlm. But əhə lozung ljəptə d'əlm вivəjuli manaja əlhəddə.

U hədxə, lьmtaja l'dəj, qəd studenti d'proletarijə u mqəm kullə qommunisti studənti parmjla ənənqəjitə d'ljəptə d'əlm u jəlpijli av,—hədxili nijşə tlijtəjə d'partija.

Qəвlunli şləmij I. STALIN.

nijsən 15 вiju ş d'1925.

But nijşi d'qomsomol

Çuvaв l'вuqarь, d'juvelə rədeqsijə „d'Qomsomolsqəjə pravda" l'ammamta d'şavva şinni d'RLQSM—29 в'cirij şitə d'1925.

1. L'mudij sətissəit вivədilə dənandar l'qomsomol ahvalat вilmillətetə u qəvənetə d'xujədə d'Motvi?

Buqara шutvili zodə min lazьm kulənəit, вut əhə çuvaв zi ki masь həvi əxcij kulənəjə. Ahval d'ədijə вilmillətetə u gəvənetə d'xujədə d'Motvi, məvudilə l'denanandarutə l'qomsomol şətissəit l'dəj, qəd av sənidlə up в'himizmən up в'şula çvəçtə d'rəvolusijə d'klasь muljьssь d'kullə atravatь u plaşta d'proletarijə d'xujədə d'Motvi вut mammartə d'sosializm, вut azaduta u snijdgənutə d'məlkutə d'proletariat. Min dəhə məhlum вivəjilə, qəd qomsomol вit tammьmlь əhə nijşu kulənəjə əxcij вəj şərt, in av kulli pulxənu ləвilli ləqəmu txut təgвərtə u nəsijhət d'intərnasional d'qommunistətə u xut ləgвərtə d'partija qomunistəjə d'Rusija.

Из фондов Российской национальной библиотеки

2. Mud buqarь kiljinə qəm qomsomol, bəj d'it qivən-dinus d'liqvidətorstva (tələqtə d'perespeqtivi d'mammarta sosialistəta), millətejutə (tələqtə d'pərəsspəqtivi q'rəvolusijə bilmillətetə) u nonefə b'təgbərtə d'partija h, n, b'nisbət l'den qivəndinusi, ənij d'pijşinə rşьjmь go „buqarь u çuvabь".

Kirjəit tənetə, nijşə d'qomsomol ijli bəhə nisbət go dəj, qəd təlmədtə d'çihili d'pələxi u akkarь d'dijən b'ruxa le-ninetə. Bəs mudijlə manaja d'təlmədtə d'çihili b'ruxa lə-ninetə? Manajo ijlə, əj d'qəmetə, moţmarta qəve deta, qəd halьbuta d'mammarta sosialisteta go atra d'dijən mumkin ijlə u ənənqetilə. Əj trajaneta məqvetə manajo ijlə go dəj, mhammantə, qəd məlkutə d'pələxi u ankkarь ijlə zarra d'proletariat bilmillətəjə, qəd əj ijlə baza d'gər-vəstə d'rəvolusijə go killə dunji, qəd halьbuta tammam d'rəvolusijə d'dijən, ijlə şula d'prolətariat bilmillətəjə. Manajo tlijtətə ijlə təlmədtə d'çihili b'ruxa d'itibarutə l'kis partija qomunistəta d'Rusija. Lazьm ijlə l'hadurь go qomsomol hədxə qədri u hədxə avudь, ənij d'bit masьjva l'təlmudi cihili əxcij b'ənni nisbətujəti.

Qomsomol ləbululi şulu ləqəmə go kullə şərti d'mam-marta: go industrijə, go mərutə mətetə, go qopərəsijə, go mətvi, go organizəsiji mardutanajь u bahrьnanь u ş. Lazьm ijlə, qəd kul xə qomsomol — avuda jasьrrь pulxəni jumәjə am kullə sərni d'mammarta bij pərəspəqtivə d'ma-marta d'şoteputə sosialisteta. Lazьm ijlə, qəd d'av masь kulli pulxənu jumәjə ləbilli l'gibə go ruxa d'tammatma d'əhə perespeqtivə.

Qomsomolь bivədinə şula bil pələxi u akkarь d'kullə çurri d'millətti. B'gənu qomsomol zi ijli xə min dumji d'in-tərnasional, bəhə ləxxə itli manaja lə əxcij rukəvə millə-təjə d'qomsomol, inə up əj sarastula d'qomsomol itli jьssura xlusa am RQP. əj d'ijlə xə min otrjadь rişəji d'in-

tərnasiənal d'kullə dunji. İnternasionalizm ijli xələ d'av. Lazьm ijlə d'ruxa d'inlərnasionalizm həmməşə hojə raprupь al qomsomol. Lazьm ijlə, qəd məntəjəti u lə məntəjəti go p!aşa d'proletariat d'arta d'dijən, həvij sьjrь в'dəta d'qomsomol, həvij sьjrь min məntejəti u lə məntejəti d'çvəçtə d'rəvolusijə вilmillətetə. Lazьm ijlə, qəd rəvolusijə d'dijən qomsomol jəliplə u xəşвinnə lə əx gəno nijşə, inə əx həccət d'hajjarta qə halьвuta d'revolusijə d'proletariat go kullə atravatь.

Qomsomol ijli rəsmi lə organizəsijə partijeta Inə av hər вəj danazi ijli ərganizəsijə qomunisteta. Manajola, qəd rəsmi lelə ərganizəsijə partijeta d'pələxi u akkarь, qomsomol denuli hər вəj dana pəlix xut təgвərtə d'partija d'dijən. L'mdaвrunь çihili вijid itiвaruta l'kis d'partija d'dijən, l'mdaвruno təgвərtə d'partija d'dijən go qomsomol — hədxili nijşə. Qomsomol gərəg parmьla, qəd mdaвərta d'təgвərtə d'partija d'dijən, ijli xə şula вuş rişəjə, вuş vaçьв go kulli pulxənə d'qomsomol. Qomsomol gərəg parmьla, qəd d'lə hədxə təgвərtə qomsomol le masь tanmьm l'nijşu səttissetə d'təlmədtə d'çihili d'pələxi u akkarь в'ruxa d'diqtatura d'proletariat u d'qommunizm.

3. Dəxij gərəg pəiş mutvə вəhə dana вuqara вut gərvəstə d'qomsomol: Lazьm ijlə şəttissəit u m'ədijə l'вarь lidvəqə qurs qə grəştə go çərgən l'kullə çihili, d'вatraqi u d'miskini u səmə spaj çihilli d'mьsajь, juxsə lazьm ijlə l'məssumi вuş spaj вələ qə məqvətə u təlmədtə d'ənni səggiji cihili, enij d'həl ədijə grijşəxvə go xujədən?

Le həvi tənuji jən — jən. Lazьm ijlə livədo əhə zi əj xitə zi. Lazьm ijlə ligrəşə go çərgi d'qomsomol, əx kmə d'mumkin ijlə l'kullə çihili d'pələxi u ьstuqsь вus spaj d'miskini u d'mьs'ajь d'mətə. Inə вəj dana zi məssumi вələ qə təlmədtə u вəşəltə d'həddəmi xəti d,qomsomol avudь.

Xəlləntə d'qintə prolətarijəta ijli nijşə вuş rişəjə u qəməjə d'qomsomol. Go tammamta d'əhə nijşə zamunuta ijlə əj, qəd qomsomol вit həvi вizələ в'urxə duz. Inə qomsomol leli organisazija d'çihili d'pələləxi. Qomsomol ijli organizasija d' çihili d'pələxi u akkarь. But əhə вaraвar am xəlləntə d'qintə proletareta pilxənə gerəg əzil ləqəmu, up вut grəştə d'go xujədə d'qomsomol ьsţuqsь вuş spaj d'çihilli d'akkarь, вut mdaвarta u məxkəmtə d'xujədə вil qintə proletarijeta u səmə d'qomsomolь d'akkarь. Dlə dəhə namumkin ijlə təgвərtə d'qintə proləlarijeta, в'nisвət l'çihilli d'akkarь go qomsomol.

4. Xəktmə guвqomь (qomitəti mahalajь) d'RLQSM, kəd məxzuji l'əməli d'çmajatь d'вəxţəti, şurьlun l'mərjuzi çmajatь d'delegatь lə partijəjь d'çihili d'akkarь в'rəkəvə dajьmaja. Əməl d'əinni çmajatь вixvəşili в'xujədtə xut təgвərtə d'qomsomol d'akkarь, səmə zodə avudь çihilli d'mьsajь. Qə mu, duz ijlə hədxə pozisijə, u xleli вьţşaja go dəhə qinvəndinus d'xləptə d'ənni çmajatь d'delegatь l'xə çurrə xujədi lə partijajь d'çihiluni d'akkarь, ənij d'gəne вit masьj mətvijlə dərqul d'xujədə d'çihili d'dijən?

Hədxə pozisijə в'xьjalь d'dijij lelə duz. Qə mu? But də— ha.

Əj d'qəmətə, ləxxə вьţşajьla xə çurrə zduta d'mьsaja, callaşta prəştə çihilli d'mьsajь min gəne, çaraвta ptəltə minne l'giвə xinə. Duz ijlə hədxə callaşta? Həlвət'ə lə. Əxnən gəreg lə parşəxlun min gənən çihili d'mьsajь, inə qərвinəxlun l'kis gənən. Əxcij вəhə urxə mumkin ijlə l'təlmudi go çihili d'mьs'ajь həjmənutə вijid qintə prolətarəta d'qomsomol, həjmənutə вijid partija d'dijən.

Əj trajaneta, d'lə şik, qəd çmajьtь əlhəddə d'vekkijli d'çihili d'mь'sajь go qomsomol, go şərti d'dəim вit xadrьj l'məxxətə d'kullə dəsti d'akkarь, l'xə xujədə əlhəddə d'çihili d'mьs'ajь. əhə xujədə əlhəddə в'xelə d'ənən-

qəjutə вit pəiş muviddə d'məttivlə gənu dərqul d'xujədi d'it d'çihili, derqul d'təgвərtə d'av — RQP. вit gərişli l'kis gənu xə səmə d'qomsomol d'akkarь, вəhə rizə вit вəri qivəndinus qə claвta d'qomsomol l'tre xujədi — l'xujədə d'çihili d'pələxi u l'xujədə çihili d'akkarь. Ķi masax əxnən lə təxminəx вut hədxə qivəndinus? Həlвət le masax d'lə təxminnən. Qə — mudij azьm ijlə qətən hədxə clapta, illəki go ahval d'udju jumə, iləki go şərti d'udiju jumə d'gərvəstə d'dijən? Həlвət lelə lazьm. Bərqul d'əhə, qətən lazm ijlə lə clapta, inə qərвəntə d'çihili d'akkarь l'kis qintə proletərijətə d'qomsomol, qətən lelə lazьm pərpəstə məgər məxkəmtə d'xujədə вile.

Əj tlijtətə, le hevi makşuţo вretə d'çmajatь çmeta d'vəkkijli d'akkarь kəd məxzuji l'ţusa d'vijdunə вijid çmajate vəkkijli d'pələxjəti u akkarjatь. Ləvi xəşвune вaraвar çihili d'pələxi u akkarь, ənij d'itlun organizasijə əlhəddə d'gəne, əj d'ijlə qomsomol, min pələxi u akkarjatь, enij d'litlun organizasija əlhəddə d'gəne, hədə zi lə həvi lьxvaţe çihili d'akkarь mьsa'jь min pələxjəti, enij d'ijnə xə səmə d'klas d'pələxi.

Min çmajatь d'vəkkijli d'çihili d'mьsajь it qivəndinus qə xujədə d'çihili pjəştə d'çmajatь d'vəkkijli d'pələxjəti u akkarjatь qə cu nəşə cu qinvəvdinus lelə вivədə вut dəj qəd вəhə dana pələxjəti u akkarjatь litlun organizəsija əlhəddə d'gəne əx xujədə d'çihili.

But pəhə ənə вixşəvivin, qəd knuşjə d VI d'qomsomol duz vidli d'mtuximli l'məxşəxjəti вut mərjəztə l'kis qomsomol go mətə organizasiji hajjьranь, əx xudrь d'maramta d'marduta d'gənə, dəsti вut mərutə mətetə u ş.

5. Mumkin ijlə d'go şərti d'dijən avudь d'qomsomol mədviqli pulxənu praqtьqaja вijid ljəptə d'marqsizm u leninizm u mudij dənəninə d'odij qə dənni şərti organizəsiji d·qomsomol u qomsomolь в'noşe?

Из фондов РГБ ... библиотеки

Əj — d'qəmetə xə rşamta surtə вut marqsizm u leninizm. Bijid hədxə məttəvtə d'вuqara mumkin ijlə l'təxməntə, qəd marqsizm d'xə ijli, inə, ləninizm xə — xinili, qəd mumkin ijlə vetə leninəjə, kəd lə — vəj marqsaja. Inə hədxə xşəvtə le — həvi lixşəvo duz. Ləninism leli mələptə d'Lenin[1] minus marqsizm. Leniniz ijli marqsizm в'zonə d'impəruəlizm u rəvolusijə protəlarijətə. B'çurrə xinə tənetə, leninizm вixvəşili gəvu kul mindij, ənij d'juvilli Marqs[2] plus av mindij xətə, ənij d'muvьrrь Lenin go dəviltə d'marqsizm, u mindij вuş lazьm d'вьçrajьь min kməjutə d'av mindij d'juvilli в'Marqs (mələptə вut diqtatura d'proletariat, вuqara d'akkarь, вuqara d'milləṭəjutə, partija вuqara вut ьqra d'şotəputə d'rəformizt, вuqara вut gnəjəti şəttissəj d'go qommunizm u. şər.). But dəhə вuş spaj вit hojəvə in вuqara peisvə tursa hədxə, qəd məmlə həvinij вut marqsizm jən zi вut ləninizm (əj d'şəttissəit hər xəjlə), inə lə вut marqsizm u ləninizm.

Əj trejaneta, litlə hic şikutə, qəd lə в'sjartı d'pulxənə praqtiqaja d'avuda d'qomsomol, min hadartu təorijetə („ljəptə d'ləninizm") namumkin ijlə hic xə pulhənə mtuxminnə qommunistəjə go qomsomol. Ləninizm ijli prəştə d'nisjənə d'çvəçtə rəvolusijətə d'pələxi d'kulle atravatь. Əhə nisjənə ijli av koxvə məxzijənə d'urxə, ənij d'вarrunoli qə praqtiqi urxə d'pulxənə juməjə, u av d'məxzujili qəte urxə. Praqtiqi le masьj həvilun hejmənutə в'şulə, lə zi parmeta d'dusutə d'əhə pulxənə, in ənij lenə lijpu əhə nisjənə hic lejə xə — təhər cim surə. Pilxənə pəltuşi — pəltuşi, pilxənə go xişkə — hədxilə вaraвaruta d'pələxi praqtiqajь, in ənij lenə вiljəpu leninizm, in ənij lenə calluşь d'jəlpijli ləninizm, in ənij lenə вьvaja mədviqijli

[1] вasuruta d'maqsizm.

[2] zodunjutə.

pulxənə praqtiqaja am ənənqəjutə d'təorijə d'hadarta. But əhə ljəptə d'leninizm, qreta leninetə ijlə şərt вuş ənənqetə maxdarta d'avuda d'qomsomol d'udju jumə, l'avuda d'miççid leninəjə, вaşrana в'təlmudi l'raвa miljuni qomsomolь, в'ruxa d'daqtatura d'proletariat u qommunizm.

Qə—mu mumkin ijlə hədxə mədvəqtə d'teorijə u praqtiqa, в'ənni şərti d'ədijə, kəd hədxə muţţьnnьli avuda d'qomsomol? Hi, mumkin ijlə. Şula raвa jaqujrьlь himizmən lit. Inə tammam mumkin ijlə, in əhə şula ənənqəjili, in d'lə dəhə şərt namumkin ijlə hadarta d'aвuda d'miççid leninəjə go qomsomol. Əxnən lə masax dəməx l'nəş. гьрjь, reqəni min cətunujəti, tàujьna вar pulxəni qəluli Cətunujəti zi ijnə qə вut dəhə, qəd palşax amme u halвaxlun. Bolşeviqi tammam вit həvijvə pinji go plaşə am qapitalisti, in ənij lə həvijvə lijpi lьhlaвa cətunujəti, Qomsomol le həvivə qomsomol, in av zadьva min cətunujəti.

Nijşə goввara şqijlili al qdəlu avuda d'qomsomol. But dəhə qomsomol gərəg məcix go gənu xelə qə вut dəj, qəd halьв l'kulle cətunujəti d'ijvə al urxu qə tammamta d'nijşu. Qomsomol gərəg həvili səвur u taз qvitə leninetə d'qrəta – əhilə əj urxə d'gərəg əzil вijjo avuda d'qomsomol, in av dmiççid вajjь təlmid l'miljuni səggiji çihili в'ruxa d'rəvolusijə d'prolətariat.

Duktə d'qomsomol go sustijmə d'diqtatura d'proletariat.

Min mad'anuta d'ktəvə „Buqarь d'leninizm"

B'ullul ənə həmzumivinvə вut diqtatura d'proletariat в'nisвət ləmitoranta tarьheta d'dəj, в'nisвət lijtutə klaseta dəj, в'nisвət l'kjənutə d'məlktə dəj, в'xarta d'xarta zi в'nis-

вət l'вuqarь təlxəni u вərjəni d'əj, d'вipjəşinə tuminьmь в'xə mitxə cim gura tarьhaja, av d'вipjəşili qьrja mitxə d'varta min qapitalizm l'qommunizm.

Ədijə qətən lazьm ijlə həmzimməx вut diqtatura d'proletariat в'nisвət l'turaso, в'nisвət „l'məxənizmo" в'nisвət l'əməl u manaja d'ən „təsməti d'cərx", „ləhəzi" u „xelə əвlənə", çəm d'ənij d'mrəkuvili „sistemə diqtatura d'proletariat" (Lenin) u в'hajjarta d'ənij, вipjəşili tumьmma pulxənə kul juməjə d'diqtatura d'proletariat.

Ənni mud „təsməti d'cərxinə", jən „ləhəzi" go sustijmə d'djqtatura d'proletariat? Mud „xelə ləвlənili"? Qə mudij ənni lazьm vilun?

Ləhəzi jən təsməti d'cərx ənni ijnə ən organizəsiji səggiji d'proletariat, d'lə hajjarta d'dənij namumkin ijlə makmalta d'diqlalura.

Xelə ləвlənə, əhə ijli otrjəd qəməjə d'proletariat əhə ijli avangard d'av, xelə şəttissə təgвirrənə d'diqtatura d'proletariat. Ənni təsməti d'cərx, ənni ləhəzi, xelə ləвlənə ənənqəjinə qə proletariat вut dəj, qəd d'lə dənij av g plaşu вut halьвûta вit həvivə pijşə go ahval d'xə qoşun d'lə asвaв, enij d'hojə klitə pətu-pət qəm dizmuno hdьjra asвaвlamьş vijjə — qəm qapital. Ənni orgвnizasiji ənənqəjinə qə proletariat вut dəj, qəd d'lə dənni d'lə şik av вit pəişvə şmьjţa go plaşu вut mənpəltə d'вurzuazija, go plaşu вut məməqvetə d'hukmə d'gənu, go plaşu вut tarasta d'sosializm. Hajjarta sistemətijqetə d'ənni organizəsiji u xelə ləвlənə d'avangard ənənqəjinə вut dəj, d'lə dənni şərti namumkin ijvə rjaxta u qvetə d'diqtatura d'proletariat.

Bəs ənni mud organizəsijinə?

Əj d'qəmetə, ənni ijnə xujədi professji d'pələxi u pavane go qьnţrun u в'dukəni, janь гава organizəsiji d'mhaslanuta, organizəsiji mxəjjudinə l'pələxi d'kulle çurri sənnətti. Əhə ijlə organizəsijə lə partijəta. Profsojuzь əx çəm

mumkin ijlə lьqraje organizəsijə hakmənta d'klas d'pələxi l'kislən. Ənij ijnə mədrəsə d'qomunizm. Ənij ʙiprəşinə min gəv gəne nəşi ʙuş spaj qə təgʙərtə d'şula go kulle pavanь d'hukmə d'dijən. Ənij makmulьna jьssura ʙil qə-məji u piişi l'ʙaraj go rukəvə d'klas d'pələxi.

Əj d'tre, **motvi** u minjənə cim raʙa d'pavane go qьn-trun u go mahallь əx organizəsiji darajь, mhaslanajь, u xini organizəsiji d'məlkutə u çьmjь alle xujədi səgjənəji, hakmanganajь d'capajь, qədri cim gurь ʙe xişʙunə xəpqəni d'ənni organizəsiji d'kulle capajь, d'mətə u d'mdijtə. Əhə ijlə organizəsijə lə partijeta. Soveti ijnə sarasţuta d'diq-tatura d'proletariat. Bijid sovetь ʙipjəşinə muvьrrь kulle çurri carь qə məqvetə d'diqtatura u mammarta d'sosi-alizm. Bijid soveti ʙipjəşilə tummьmta təgʙərtə d'məlkutə d'proletariat l'akkarь. Sovətь mxəjjudenə miljujni səggıji-çapajь am avangard d'proletariat.

Əj d'ţla, **qopərəsijə** kulle tehəro, am kulle pavano. Əhə ijlə organizəsijə səggijetə d'çapajь, lelə orgauizasijə parti-jeta, mxəjjidəntə d'dənij mqəm kulle əx məplixəni, ʙ'xa-rьta zi mxəjjidəntə m'əx mhaslanь (qoperəsijə d'mərutə mətetə). Əj ʙiqnəjilə qə gəno manaja əlhəddə min ʙar məqvete d'diqtattra d'proletariat go dana d'mammarta gurta. Əj qəlqulolə cətunutə d'jьssura avangard d'proletariat am səggiji dakkarь, u ʙiʙrəjilə mumkinutə qə grəştə d'akkarь go şula d'mammarta sosialisteta.

Əj d'arpa, **xujədə d'çihili**. Əhə ijli xujədə d'səggij d'çihili d'pələxi u akkarь, lelə organizəsijə partijeta, inə ijlə xo-ţanta d'go partija. Əj nijşo ijli hajjarta qə partija go şula d'tulmədə d'sinsillə d'çihili ʙ'ruxa d'sosializm. Əj ʙjəvilə rezerʙь çihili qə kulle organizəsiji d'proletariat, enij d'pij-şinə l'ʙaraj go kulle pavanь d'təgʙərtə. Xujədə d'çihili qnili qə gənu manaja əlhəddə min ʙar məqvetə d'diqtatura

d'proletariat, в'dana d'marduta gaввarta u pulxənə təlmid-dənə d'proletariat.

B'xarta – d'xarta əhə ijlə **partija** d'proletariat, u avangard d'dav. Xelə dəj вixvəşili go dav, qəd əj вiprəşilə go gəno kulle nəşi вuş spaj min go organizasiji səggiji d'proletariat. Şula dəj ijli go dav, qəd xəjjidəlun d'lə tapavud l'kulli pulxənə d'organizəsiji d'səggiji d'proletariat u əməle məptiləli əxcij l'xə amaç,— l'amaç d'vədtə d'azad l'proletariat. Inə məpləxte u xəjədte əxcij l'giвə d'xə amaç d'tammamta ənənqetilə, səвəв d'lə dəhə namumkin ijlə xdənəintə d'plaşa d'proletariat, səвeв d'lə dəhə namumkin ijlə təgвərtə d'proletariat l'səggiji go plaşe вut hukmə, go plaşe вut mammarta d'sosializm. Inə xəjjədtə u məptəltə pulxənə d'arganizəsiji səggijəji d'proletariat вit вaşra əxcij avangard d'proletariat — partija d'av. Əxcij partija d'proletariat, əxcij partija d'qommunisti вit masja tammьmalь əhə əməl d'təgвirənə şəttisəjə go sustemə d'diqtatura d'proletariat.

Qomu?

> „Butdəj, əj d'qəmetə, qəd partija ijlə dukte d'çammeta d'ьstuqsь вuş spaj d'klas d'pələxi enij d'itlun jьs surь duz min organizəsiji lə partijəji d'proletariat, xəccə peşə həmməşə ki təgвirəlun; вut əj, əj d'tre, qəd partija ijlə duktə d'çmeta d'nəşi вuş spaj d'klas d'pələxi ijlə mədrəsə вuş spaj qə hadarta [1]) d'lideri d'klas d'pələxi вaşrajnь mərjizzijni l'kulle təhri d'organizəsiji d'klas d'gəne: вut dəj, əj d'ţlə, qəd partija, əx d'ijlə mədrəsə вuş spaj d'lideri d'klas d'pələxi в'nisjəno u qədro ijlə organizəsijə xdənetə вaşranta odəntə dsentrəlizəsijə təgвərtə d'plaşa d'proletariat, u livəde вəhe təhər kulle u kulli çurri organizəsiji d'klas

1 Riəsmi, nəşi mərə d'nesjənə.

Из фондов Российской Национальной библиотеки

partjjaji d'pələxi organь qulluxciji, təsməti d'cər xi, xəjiddəni d'əj am klas. (Gəşqun. „But вinjətli d'leninizm". pətə. d'134—135).

Partija ijlə xelə şəttissə d'təgвərtə go sistemə d'diqtatura d'proletariat.

„Partija ijlə forma вuş ыllaja d'zəvvəgtə klaseta d'proletariat" (Lenin):

U hədxə: xujədi profesijəji, əx organizəsijə səggijetə d'proletariat jasranь d'proletarija qəmetə min kulle в'nisвətti mhaslanajь; **motvi** əx orgaizəsijə səggijetə d'çapajь jasranь d'partija am dənni xarajь qəmetə min kulle в'urxə d'melkutə; **qoperəsijə** əx organizəsija, вuş qəmetə, d'akkarь, jasranta d'partija am səggijj d'akkarь, qəmetə min kulle в'urxə d'mərutə, в'urxə d'grəştə d'akkarь go mammarta sosialisteta, **xujədə d'çihili** əx organizəsijə səggijlə d'çihili d'pələxi u akkarь, d'piştilə qrьta d'hajjarta qə avangard d' proletariat qəlqilli şula d'təlmədtə sosialisteta d'sinsillə xətə, u hadarta d'rezervi xəti, u xarta d'xarta. **partija** əx xelə şəttissə məptilləne u ləвlenə d'ləqəmə go sustijmə d'diqtatura d'proletariat, d'pistitə qrьta d'təgвirənutə d'kulle ənni organizasiji.

Xulasa hədxili şiklə. „mexənizm" d'diqtatura, şiklə „d'sustijmə d'diqtatura d'proletariat".

Dlə partija əx xə xelə şətlissənə təgвirənə namumkin ijlə jarьxutə qujutə d'diqtatūra muxkəm d'proletariat.

Bəhə təhər, tənetə в'himizməni d'Lenin.

„Bivəjilə вitun u kulənəit, rəsmi lə qomunistəjətajupta u xədərjə ptitə, xədərjə вaşranta aparat d'proletariat, вijid d'av partija xlusa sьrtila am klas u am səggiji, вijid d'av в'təgвərtə d'partija, вькmalьla diqtatura d'klas (gişiqun cildə d'17 pət 139).

Həlвət, əhə manaja lelə, qəd partija ki masja jən-zi gərəg məxlippəlun (xujədə d'profesiji, motvi u xini organizə-siji səggijəji. Partija makmulala diqtatura d'proletariat, inə əj makmulala diqtatura lə əxcij в'nəşo в'hajjarta đ'xujədi protesijəji вijid motvi u в'pavane. D'lə dənni „təsməti d'cərxi məxkəmtə d'diqtatura d'proletariat вit hojəvə na-mumkin.

„Lelə mumkin,— вimərili Lenin,—l'makmalta d'diq-tatura d'lə xəkmə „təsməti d'cərxi" min avangard l'kis вuşəjuvə d'klas xijşə l'qəməj, min dav l'kis вuşəjuvə d'çapajь..."—„Partija, əx ki tənij d'вgəpulə go gəno avangard d'proletariat, up əhə avangard makmulьlь l'diqtatura d'proletariat. Dlə hədxə вi-njət, əx xujədi protesijəji, le hojə makmulь dьqtatura; le həvij tamumь əməli đ'məlkutə, tammumь zi gərəg peşij mukmьllь в'hajjarta d'xəkmə ьđarь əlhəddə, pьsle zi xə çurrə pьsla xətə əlhəddə, janь məxsus в'haj-jarţa d'aparat d'motvi" (g ə ş. ç i l d ə XVIII, s. I, p ə-t ə đ'8—9).

Himizmən вuş ьlleta d'əməli təgвirəni d'partija məsələn l'kislən go xujədə d'motvi, go atra d'diqtatura d'proleta-riat, lazьm ijlə l'qəвulo əj saвututa, qəd hic xə вuqara lazьm pulutьjqaja jən-zi organizasjjəjə, l'kislən le şərijli organizəsiji motvəji u xini organizəsiji səggiji d'dijən d'lə təgвərtə d'maslahat d'partija. B ə h ə m a n a j a mumkin ijlə ltənuvi d'diqtatura d'proletariat, ijlə в'ijtutə, „diqtatura" d'avangardo, diqtatura d'partija, əx təgвərtə şattisetə d'xelə d'proletariat. Hədxə вimərivə Lenin вut əhə mindij al qon-gres d' II d'qomintern.

„Tenner вimərlli, qəd av kiljili l'giвə d'diqtatura d'proletariat, inə diqtatura вixşəvoli tammam lə həd-xə, dəxij d'əxnən вixşəvovəx. Av вimərili qəd əxnən

parmujovax d'diqtatura d'qroletariat[1] ijtutəit d'səmu вuş вasura, murjizzə u məri d'deta. U в'sarastuta hədxilə, в'zonə d'qapitalizm ijmən d'pələxi səggiji вipjəşinə vijdi eqsploatasija d'lə şletə u lenə вьmsaja məzjidijlə вaşarte msete nəşetə, av mindij вuş dəmjənə qə pələxi d'partiji puluţьjqajь ijli əxcij av, qəd ənij кi masьj xəpqijli səmə surə d'klas d'gəne. Partija puluţьjqeta ki masja zəvigəli səmə surə d'klaso hər hədəzi dəxij d'pələxi parmuјьna d'miççid go şotəpu-d'qapitalistь вivəjinə əxcij səmə surə d'kulle pələxi.

But dəhə əxnən pijşivəx muvviddi d'qəвləxlə, qəd əhə səmə surə parmьjana ki masь təgвir l'pələxi səggij u gərişlun вaru. „IN xora Tenner вiməril‌i, qəd av ijli dizmin d'partija, hər вəj dana zi вimerili вut dəj, qəd səmə surə вuş spaj min kulle murjizi pələxi u revolusijəji məxzij urxə qə kulle proletariat, ijtə ənə вiməriviп, qəd purşunjə sarast вil dijən lit". **çildə d'XV pətə d'270).**

Məmlə al qonferensije d'V kul xujədetə d'VLQSM

29 в'adar ş. d'1927

Xoravatь! Həllun izin qətij dərin şləmə aloxu min şimmə d'qomitet Qьnţruneta d'partija d'dijən **(sappь вimxəjinə).** Həllun izin qətij ţalвьn duvaj d'həvilaxun məntəjəti go pulxənaxun cətun d'arganizasija u вar'anta çihili d'pələxi u akkarь d'atra d'dijən. Qomsomol həmməşə vijili вrəxşə go çərgi qəməji d'palaşь d'dijən. Itlən hivij, qəd qomsomol вit həvi, kiljə ullul dvijqo u ləвulo l'qoməj вejdah d'so-sializm (вimxəjinə sappь). Inə ədijə, min вar dretə d'şləmə

[1] Pşamta d'dijlə I. Stalin.

həllun izin həmzimmin вut tre вuqarь, вut ənij d'ammьj həmzumivə hər ədij xəkmə min xoravatoxun qomsomolь.

Buqara qəməj,— вuqara вut politiqə d'industrijə d'dijən. Əhə, вuqara əx d'ktənij, ijli sula gəvənəjə d'dijən. Ū вuqara d'tre ijli вut qəvəmjəti d'go Nanqin. Əhə şula d'vəddər ijli. Bəs, xoravatь! urxə şəttistə вij dəj d'gərəg əzə industrijə d'dijən, urxə şəttistə, enij d'gərəg gərşəlun kulle pasuljatь d'xəştə l'qəməj, əhə ijlə urxə sistemətijqetə d'masleta ţьjma d'dqarta qə gənə d'məhsuli d'industrijə, urxə d'masleta sistemətijqetə ţьjma d'zəвəntə d'mattь inpustrijəji. Əhə ijlə əj urxə duz, вəj d'gərəg əzə industrijə p'dijən, in əj вajja gərvissə, in əj вajja qojə, in əj вajja ləвləlә вaro mərutə mətetə, in əj вajja məqvijjə məptijə l'вinjəit eqonomijetə d'atra d'dijən.

Məkə pişlə mcixtə əhə urxə?

Go mudij ijnə ənni səвəвi d'вiprəşonə ənənqəjutə u pajda d'əhə urxə?

Əhə urxə вiprəşilə, həlвəttə вijid arвa şəttisəji.

Səвəв qəmetə ijlə go dəj, qəd industrijə вikləjilə al ţьjmь ramь, lelə u lə masja hojə industrijə d'miççid, səвəв hədxə industrijə denoli u lə mitorantьla вit xadra l'dav gillə d'əxcij ki maçjьn go səxijnutə u le masь həvili вaşarta d'xəjji. Əxcij industrijə, d'sestemətijqəit maslьjalь ţьjma d'mattь, əxcij industrijə d'kəljəntə в'dajьmuta l'masleta ţьjma d'dqarta qə gənə, əxcij industrijə, dajьm odəntə d'spaj mhəsul, janь mhaslanuta d'gəno, texniqə d'mərjəztə d'çapa, pьsla u təhəri d'təgвərtə d'mərutə, əxcij hədxə industrijə qətən iazьm ijlə, səвəв əxcij əj ki masja gərvisə u əzə l'qəməj, əxcij əj ki masja jəvə qə proletariat halьвuta kamьl.

Səвəвutə d'tre ijlə go dəj, qəd industrijə d'dijən şəttusilə l'şuqə gəvənəjə. Əxnən le masax u litlən mumkinutə odəx qonqurensijə am qapitalistь go şuqi d'xarьjçь. Şuqə

gəvənejə d'dijən; go industrijə d'dijən, ijli şuqə вinjətəjə d'dijo. Bəs min dəhə вivəjilə məhlum, qəd industrijə, ki masja gərvisə u qojə əxcij в av kjulə, в'enij d'вit gərvis u qəvi şuqə gəvənəjə d'dijən, ramuta d'əhə şuqə ijlə ţlaвta səggijətə l'mattь d'industriji. Bəs в'mudij вipjəşilə priştə məptetə d'şuqə gəvənəjə, u xəlləntə d'gəvənəjutu? Əj вipjəşilə pristə вəj, janь đajьm məkkəptə ţьjma d'mattь industrijajь, janь вijid dəj urxə şəttisstə gəvənetə d'industrijə d'dijən, вut đəj d'ənə həmzumivinvə в'ullul.

Səвəвutə d'ţla ijlə go dəj, qəd lə məkkəptə d'ţьjma d'mattь industriji, d'lə ərzəntə dajьmeta d'mattь d'industriji hər levi təxmuni вut xemetə d'ən şərti, enij d'ənənqəjinə qə maramta d'həqə d'pələxi в'datьd, Əj d'qəmetə, pələxi в'gəne ijnə məplixəni d'mattь d'industrijə, вut dəhə məkkəptə ţьjma d'ənni mattь le masja lə hojələ manaja gurta, qə nţarta u məzjədtə həqə lazьm d'pələxi. Ki masja məlkutə sosialisteta d'dijən lə marmali sistemətijqəit həqə d'pulxənə d'pələxi? Lə, lemasja, inə lelə əhə manajo, qəd məkkəptə sistemətijqetə ţьjma d'mattь industrijəji ijlə xə min mjatrujatь вuş ənənqəji qə dajьmait maramta daraça d'xəjji d'klas pələxijə.

В'xarta d'xarta, səвəвutə d'arвa ijlə go dəj, qəd lə məkkəptə ţьjma d'mattь industrijəji, əxnən le masax natraxla əj smьcqə вil proletariat u akkarь, вil industrijə u mərutə d'akkarь, əj d'ijlə вaza d'diqtatura proletariat go atra d'dijən. Əxtun hic вьdajьtun, qəd akkara вьprajьli zodə min d'ki daqrьj в'zvənte d'mattь d'industrijə — в'parca, в'maşьnь u ş. Hic əxtun вьdajьtun, qəd əhə ahvalat вivədilə narazьjuta qə akkara u вivədilə cətunutə qə gorvəstə d'mərutə mətetə. Bəs mudij вьplaţьla min dəhə? Min dəhə вьplaţьla əxcij əj, qəd əxnən gəţəg mavvьrrax l'politiqə d'makkaptə sistemətijqetə ţьjma d'mattь d'industrijə, in əxnən в'miççidutə вajjax natraxla smьcqə, natraxlь xujədə d'klas

Из фондов Российской национальной библиотеки

d'pələxi, u d'akkarь, u ləвləxlə l'qəməj mərutə d'mətə. Bəs mudij lazьm ijli qə dəj, qəd odəxlə mumkin u d'miççid makmьlaxla qə məkkəptə d'qarta ţьjma qə gənə mhəsul d'industrijə u ţьjma d'mattь d'zəвuni? Qə dəhə ənənqetilə min ьqro vədtə spaj texniqə d'mhaslanuta, min ьqro livədo spaj mərjəztə d'çapa go вit вulgəni, livədo spaj u вuş pşuqtə kullə aparat d'mərutə, plaşa xelənə am вjuroqratizm d'aparat d'mərutə. Kullə əhə l'kislən ki peşə qrьta rasionalizəsijə sosialisteta d'mhaslanuta u məqvetə d'mərutə. Industrijə d'dijən şunetilə go hədxə milxə xətə d'gərvəstəijmən d'gərvəstə d'miççid d'mhaslanuta d'çapa u sistemə-iqəit məkkəptə d'ţьjma d'dqarta qə gənə d'hasьl d'industrijə civəjilə namumkin d'lə məpləxtə xədtə, texniqə вuş spaj, d'lə məpləxtə xədtə, mərjəztə вuş spaj, d'çapa, d'lə qəlqəltə u vədtə d'ərzən u pşьţta aparat d'mərutə d'dijən. Kullə əhə ənənqetilə qətən lə əxcij вut dəj, qəd marmaxla mhaslanuta u məkkipəxli ţьjma d'mattь d'industrijə, inə up qə dəj, qəd mumkinujəti quвli l'dəhə вinjət məptiləxlun qə gərvəstə u məptətə d'industrijə dijən в'datьd.

Qə вut dəhə qətən lazьm ijlə rasionalizəsijə sosialisteta d'mhaslanuta u təgвərtə d'mərutə.

Bihvəjilə, вəhə rizə şişiltə gərvəstə u ləвəltə ləqəmə industrijə əxnən le masax d'lə məkkəptə dajьmeta ţьjma-d'hasьlь industrijəji u ţьjma d'zəвəntə d'mattь, inə məktkəptə ţьjma d'mattь industrijəji, namumkin ijlə d'lə məpləxtə d'texniqə xədtə, d'lə məpləxtə d'təhri xəti d'organizəsijə d'çapa, pьslь xəti u pşьjţь d'təgвərtə d'mərutə. Məxxili вuqara вut rasionalizəsijə sosialisteta d'mhaslanuta u təgвərtə d'mərutə, əx xə min вuqarь qaţţanь d'qəim.

But dəhə ənə вixşəvivin, qəd qţeta lə m'çəldi d'qomitet Qьnţruneta d'partija d'dijən вut rasionalizəsijə d'mhaslanuta u təgвərtə d'mərutə ijlə xə min qţajatь вuş vaçьв

d‘partija d‘dijən, enij d’ʙiprəşolə politiqə d‘industrijə d‘dijən qə zonə qərʙinənə.

Bimərinə, qəd rasionalizəsijə ʙьţlaʙьla xəkmə divxi zonənəji min xəkmə dəsti d‘pələxi, go dav minjənə ijnə up çihili. Əhə duz ijlə xoravatь. Tarьx d‘revolusijə d‘dijən ʙimərilə, qəd hic xə posuta gurta lelə vitə l’kislən d’lə xokmə divxi min klas d’pələxi qə interesi d‘kullə klas d‘pələxi d‘atra d‘dijən. Hər şəqləx qə ţusa plaşa gəvənəjə› əpin d‘divxi d‘ədijə xəccinə le ətij mədvuqi am dənij divxi gurь, enij d’itvəlun dukə l’kislən, ʙ’dana d’plaşa gəvənəjə. Əxtun ʙixzəjitun, qəd ən divxi ədijə vьjrь prijqinə m’kislən (ʙijid məntəjətən gaʙʙarь. Hic lelə lazьm mazʙaţto, qəd ənni divxi cim ʙasurь d’udju jumə ʙit pərqij ʙ’datьd cim qurʙə ʙ’zodunjə. But dəhə ənə ʙixşəvivin, qəd əxnən gərəg lə kələx qəm xəkmə min dvexjəti lə raʙa gurь ʙut interəsi d’pələxi əx-çəm.

Qomsomol həmməşə kiljivə go çərgi qəməji d’plaşь d’dijən. Ənə levin ʙьdaja qəvəmjəti, qəd av həvi pijşə l’ʙaraj min qissətti d’xəjji rnvolusijəji d’dijən. Ənə hic levin ʙ’şik, qəd domsomol up ədijə, go ʙuqara ʙut mavarta ʙ’xəjji rasionalizəsijə sosialisteta, qəd le dəviq duktə vaçьʙ u xşixtə. (Mxetə d’caprь).

Ədijə həllun izin d’orьn l’ʙuqara d’tre — l’ʙuqara ʙut qəvəmjəti d’go Nankin, gərəg lə həvij qətən əx xə şula d’lə spərtd. Imperiəlizm le maʙь xəji d’lə vədtə d’xelə u sləʙə, qə ʙut dehəzi av imperiəlizm ijli. But dəhə qəvəmjəti d’go Ņanqin qətən gərəg le həvij əx xə qəvəmtə d’lə spərtə.

But mudij ʙimərinə qəvəmjəti d’go Nanqin?

Mudijlə manaje puluţьjqeta?

Ənij ʙimərinə ʙut dəj, qəd go politiqə d’imperializm şurьtьla [1] ţjapta, ţjapta min cəkʙəntə d’şləmə, 1 cəkʙəntə

[1] Perelom

palaşeta qərqul d'alma d'cijnəji. Min qəm qissətti d'go Nanqin, imperializm çarивьva kəsivəlun xuşəvi вijid məmli mişxəni вut şləmə u lə xvatta go şulanь gəvənəj d'atravatь xini, вijid [1] pərdə [2] „sivilizəsijə" u „məhəd'nəşətə", вijid Ligə d'millətti, u ş. Min вar qəvəmjəti d'go Nanqin, imperializm rappujeli l'vəddər məmlu mişxəni lə xvatta d'go şulanь d'atravatь xini, u Ligə-dmillətti u kulle təhəri xini masqi d'aldeta. Ədijə imperializm ki jili əşkərə qəm kullə dunji d'lə nxiptə, əx hejvan paruta u maljьssana.

Qə pasifizm d'вurzuəzijə pijşili mumtьjja xə dьqra xinə sərgiddənə. Bəs-mu, hic kamsьj zmərə xьlja pasifisti, imperializm, məsələn əx Banqurь. Brejdşejdi u xini. **saras--tutьla** qьtla d'amranь d'go Nənqin, hala şvuq min məmle dugli d'posfizim? Go pətə d'Ligə d'millətti pijşili mixjə xə cəpulə zi. Bəs xinə mənij, şvuq min laqeji d'imperializm, ki masь xəşвinnə kamьl l'dəj sarastuta, qəd xə min həddəmi d'Ligə d'millətti maqtulьlь l'amranь dav həddəmə xinə d'Ligə d'millətti, inə в'gəno Ligə d'millətti, piştilə muvidtə şətqə, əx d'məxşuxi, qəd əhə qəto dəxil litlə?

Piştilə muzвatta, qəd partija d'dijən həq ijvə, qəd məj jetə d'qoşnn l'kis Şanxaj xəşвunovə əx xə hadarta d'mxetə palaşeta l'alma d'cijnəji, xinə mənij, svuq min kurə d'le masь xəzi, qəd qoşun go Şanxaj lazьm ijvə qə imperializm qə şvəqə „d'himizmən" „sareta в'şula".

Hədxilə manaja d'qəvəmjəti d'go Nanqin.

Bəs mudijvə xьjal d'imperializm qəd вustitun d'vidlun əvəntjurə l'Nanqin?

Mumkin, qəd, şqijləlun kəsete, u muttəlun ərtiterijə l'huzzur d'jumə go Nanqin, imperislisti вajjьjva məptilijvə lə l'вaraj topa d'tarьx, ənij d'вajjьjva məttijvə tjəmə l'gər-

---

[1] Pərdə

[2] Marduta.

vəstə d'çvəçtə d'revolusijetə d'go kulle atravatь məqqimijvə u, məqvijvələ qujutə d'qapitalizm tiviləjə əj d'ilvələ duktə m'qəm plaşa d'imperijə. Məhum ijlə, qəd ьsra sinni mqəm ədijə pələxi u akkarь d'SSSR prьjtalun front d'qapital u mumtьlun qətu dərвə d'le ətjə l'вəsumi. Məhlum ijlə, qəd plaşa impeiəlistəjə şьjşalь вinjət d'hakmanganuta d'imperiəlistəji go atravatь qolonajь u snijqi. Məhlum ijlə, qəd в'varta d'ьsra şinni min вar cirij pələxi u akkarь d'cijnəji up ənij rьşlun u şurьlun lьprato front d'qapital, lit hic вinjət lixşəvə, qəd ənij в'xarta d'xarta le partьjla front. Bəs hədxə, mumkin d'imperiəlisti вajjьjva вijid xə gurzə məşijvələ kulle ənni, u şarьj min pətə xədtə d'tarьx. In d'miççid ənij вajjьjva odijvələ əhə, lazьmla l'qəвulo, qəd ənij sьppe dijşəlun duz go hava. Səвəв əxcij nəşi, d'xdьjrьna l'jələ-surə, ki masьj təxminnij, qəd şaratiь d'ərtilerijə вuş xelənina min şavattь d'tarьx, qəd mumkin ijlə l'məptulo l'вaraj topa d'tarьx вijəd crədtə d'tupəngi l'Nanqin.

Mumkin, qəd imperiəlisti, kəd вicrətə l'Nanqin вəhə ənij вojjьjva mazdьvalun milləti muljьssь d'atravatь xini, ənij d'вintaronə gəne l'giвə d'azduta, əx din tənij qəte: вut dijoxun вimərenə məsələ go Nanqin. Əhə adat hala lelə qlьta, xoravatь. Politiqə d'mazdeta itlə вinjətti d'gəno go tarьx d'imperiəliz. Inə mujlə, əhə politiqə lelə xşixtə u lelə вьmsaja tammьmalь nijşo, go dəhə le masja hojə şikutə. Əhə politiqə вijid məntetə ki məplixəvələ в'dana qəmetə, Rusьja məlketə. Inə в'mudij əj priqlə? Əxtun вьdajьtun, qəd əj priqlə в'pərpəstə d'məlkuto.

Mumkin d'в'xarta-d'xarta, kəd вicrətə l'Nanqin, imperiəlisti вajjьjva dərвinnijvələ tamam min go liвво revolusijə d'cijnəji, u odijvələ namumkin, əj d'qəmetə, odijvələ namumkin xeştə l,qəməj qoşun məddinxetə u xəjjiddij l'cijnnəjq d'tre makmalta d'ən şərti həmzəmjəti в'nisвət

Из фондов Российской национальной библиотеки

l'qonsesiji enij d'pijşivə muvьrrь go Xanqou. Əhə tammam mumkin ijlə, nala вəlki cim mhəmminəntilə zi, qəd imperiəlisti le вajjьj xdənəjutə d'Cijn, qə вut dəj, qəd вuş „в'məntetə odijvə manevrь", вut dəhə glilə rава gəhi вasma d'qapitalistь, ijtə в'nisвət l'Şanxaj u qonsesiji xini, le həvi livəjə в'şik вut dəj, qəd rава min imperiəlisti „lenə вьrraşa" в'dən şərti, enij d'pijşivə hudrь u muqviji go Xonqou. U hədxə, kəd вicrətə gulləti l'Nanqin imperiəlisti əx d'məвjunilə, вajjьva tənijvə вəhə, qəd в'datьd вajjьjva həmziijvə am məlkutə d'millətəji, xut juqra u aqompaniment d'ərtileriji, — hədxili ţama d'muzьqa d'imperiəlisti... In əhə muzьqa qərietə вidməjilə al muzьqa d'qannьвalь, вəs məвjunilə qəd imperiəlisti вəhə lenə açuвь... Ijtə ənij вit matьj l'nijşe əhə məhlum вit hojə в'datьd qurвə. Ənənqetilə lirşamo, qəd ənij hala mьţjьna excij l'xə: xəlləntə d'məsletə вil cinəji dərqul d'imperiəlizm, xəlləntə d'xelə d'Gomindan, şəxləptə u çvəçtə d'revolusijə go Cijn l'caplь.

B'şik le həvi livejə nqəd hala platь вivəjinə tərsə—dərqul.

Bivəjilə вəhə təhər, kəd вicrətə l'Nanqin imperiəlisti вajjьjva maţьjva l'nijşe, inə plaţe vilun xini, vilə duz dərqul d'av d'вaijьjva maţьjva allu.

Hədxinə çəmi d'perespeqtivi gəvənəji go d'Nanqin,

Hədxilə politiqə d'lager d'qonservatorь.

Lelə həвəs d'piştilə mirtə, l'mən d'ələhə вьljaţьli l'motə, honə d'av вişqəluli. (Rава dana d'lə şletə вimxəjinə caррь).

Məmlə al knuşjə d'VIII kulxujədəjə d'VLQSM

16 r'вjar şitə d'1928

Xorovatь! Adatь piştilə mquвiltə həmzəmtə go knuşji вut məntəjəti. Lit şikutə, qəd l'kislən məntəjəti it. Ənni məntəjəti, həlвət lenə suri, u ţaşete lelə lazьm. Inə, xora-

vatь, ʙ'dana xareta l'kislən uxcə raʙa şurьlun həmzumi ʙut məntəjəti, qəd xəkmə gəhi sodə d'nəşə ʙirrəqili tnetə ʙut dije. But dəhə həllun qətij şamţьn l'qənun kulənəjə, tənin qətoxun xəkmə xaʙrь lə ʙut məntəjəti d'dijən, inə ʙut rьpjuta d'dijən, ʙut nijşi d'dijən, ʙəj d'itlən əhə rьpjutə.

Ənə xorovatь, ʙ'xьjalьjla həmzimmin ʙut nijşi, enij d'gəvə ʙixvəşinə ʙuqarь ʙut mammarta gevənetə d'dijən.

Ənni nijşi ʙьdqarьna ʙijid ţla ʙuqarь: ʙuqara ʙut urxə d'pulxənə puluţijqaja d'dijən, ʙuqara ʙut maramta d'aʙu-duta d'səggiji almajь əx çəm, d'klas d'pələxi əlhəddə, u plaşa am ʙjuroqrətizm u, ʙ'xarta d'xarta ʙut ʙuqara d'ha-darta d'qadrь d'mammarta d'mərutə d'dijən.

1. MƏQVJMUN HAZЬRUTA PALAŞETA d'KLAS d'PƏLƏXI.

Şarax min ʙuqara qəməjə. Nuqzə odataja d'dəhə dana d'ʙixxəjivəx ijli go dəj, qəd əxnən ənni xəməş şinni mam-murьvax go şərti gərvəstə ʙ'şləmə. Ənə ʙimərivin ʙut gər-vəstə ʙ'şləmə lə əxcij ʙ'nizʙət d'lijtəjutə d'plaşa min diz-minnən d'vəldər, inə up ʙ'nizʙət l'lijtutə d'ustuqsь d'plaşa gəvənəjə d'atra d'dijen. Ənni ki peşij qьrjь l'gərvəstə ʙ'şləmə. Əxtun ʙidajьtun, qəd əxnən plьjşьvax ţla şinni min qaqitalisti d'kullə dunji, qəd həvilən ənni şərti d'gərvəstə ʙ'şləmə. Əxtun ʙьdajьtuə, dəd əxnən ənni şərti qinjevəx u axnən xəşʙunevəx ənni haluʙujatan cim gaʙʙarь.

Inə; xorəvatь, kul xə halьʙuta, hər hedəzi əhə halьʙuta itlə giʙəni xirʙə-zi. Şərti d'mammarta ʙ'şləmə lenə qətən mьţjь xurraj. Ənij nişənqe pijsili al pulxənə d'dijən, al pələxi d'dijən u al psixologije-zi. Go donni xəmşə şinni, ʙ'qajda əxnən ʙrixşivəxvə l'qəməj, əx d'al relsi. But əhə go raʙa min pələxi d'pijən qimlə xьjal ʙut dəj, dəd kulle ʕulanan ʙut əzij lqəməj əx ʙ'mişxə, qəd əxnən tijvivex al maşьna qьvrah ʙrixşivəx ləqəmə al relsь duz d'lə kletə həl sosializm-xə nəpəs. Al dəhə ʙinjət gurvistə teoriə

„çreta gənə“, teorijə, „hala lə-zdbj“, teorijə but əj d'qəd „kulle şulanƅ в'gene bivəjinə“, qəd l'kislən lit klasь, dizminni d'dijən rahat vilun, m'ədijə l'вarь şulanan bit əzij duz əx qələmə. Ijtə but əhə məxxə bivejilə grəştə l'giвə d'enertjutə l'ţleta. Əhə psixologijə d'ţleta, əhə psixologijə d'çreta go pulxənə,bivəjilə giвə xirвə d'mitxə d'gərvəstə в'şləmə.

Go mudij ijnə qivəndinusi d'hədxə xьlatь? Go dəj, qəd ənij xaruşena ajnь d'klas d'pələxi, lenə bişvəqə d'spaj-xəzilun dizmminnu, вemləjunə liввu в'himizməni d'zəjərutə вut zəввunutə d'dizminni d'dijən, вьqţalona hazьruta palaşeta d'klas d'pələxi.

Le həvi jəvə liввə qə gənə вəj, qəd go partija l'kislən it miljuni həddəmi, go qomsomol tre—miljuni, go xujədi profesijəji ь'sra miljuni, qəd в'ənni tammam piştilə vidtə xətirçəm halьвuta d'dizmin. Əhə lelə duz, xoravatь. Tarьx вimərilə, qəd ən qoşuni вuş gurь ki təlqijvə вut dəj, qəd ənij ki odijvə şuhara zodə min lazьm, ki həmminijvə в'xelə d'gəne, cim xəcə qədrə ki mətvijvə l'xelə d'dizmine,gəne ki jəvijvələ l'şintə, təlqijvə l'hazьrute palaşeta, u go dəqijqə вuş cətun, ki nəplijvə go ahval raвa şəqqij. Əj partija вuş gurta u xeləntə ki masja nəplə go ahval raвa şəqqij, əj partija вuş gurta u xeləntə ki masja təlqə, in əj lə şəqlə ţusa min tarьx, in əj min jumə-l'jumə lə hadrala l'hazьjruta palaşeta d'klas d'gəno. Npəltə go ahval şaqqij d'litlə plaţa, əhə şula zodə min lazьm mər[1] qivəndinus ijli, xoravatь. Npəltə go ahval şaqqij, manajola vetə d'divxə qə „ləspərtə“, vətə d'divxə d'zxuşjə qəm dizmin. Zxuşjə ləвulili l'xrəvə, l'pərpəstə l'npəltə, l'tləqə. Ənə ki masьnva qətoxun həqinvə вut raвa min hədxə qəvəmjəti, min xəjji d'qoşun d'dijən, в'dana d'plaşa gəvənəjə, ijmən ətrjədi suri pərpusivə u maxdurьva l'qьtma xujədi gurь goşunəj in ənni xujədi d'qoşuni gurь lə həvi-

vəlun вəssə hazвruta palaşeta. Ənə ki masьnva həqinvə qetoxun вut əj d'dəxij в'şitə d'1920, tla diviziji d'rəkəvi, şənij d'itvəlun la вasura min xəmşə əlpi sepi, pijşivə mьjtь u muxdьrrь l'rəqə вerizə·əxcij вijid xə вataljon əxəij вut dəj, qəd'вataljon d'pjadь mьtjьva al d'divəziji d'rəkevi go ahvale cim şəqqij, ƶxijşivə qəm d'diƶmin, av d'le jad'ьvalь, av d'в'kməjutu cim вasureva av d'ki həvivə pərpusu вijəd xə dьqra, in ənni diviziji lə həvijvə go ahval d'tleta.

Hər əj zi ki hojə tənuji up вut partija d'dijən вut qomsomol d'dijən, вut xujədi profesəji d'dijən' вut xelə d'dijən əx çəm. Lelə duz, qəd l'kislən xinə lit diƶminni klasajь, qəd ənij pijşinə mixji u vijdi rəd. Lə, xoravatь, diƶminni klasajь d'dijen hala вixxəjinə. U lə əxcij вixxəjinə, illə up gərvusinə, kəd çaruвь d'qemij dərqul d'hukmə d'Motvi But dəhə tənujinə qətən cətunujəti d'hadarjatь d'sitvə d'dəhə şitə ijmən d'ьstuqsь qapitalislajь d'mətə çurьвlun d'qatiьjva politiqə d'hukmə d'Motvi. But dəhə вimərili şula d'şəxti, enij d'ijnə platta mudalь — qapital вilmillətəjə u вurƶuazijə go atra, d'dijən, dərqul d'hukmə d'motvi. But dəhə вimərinə saвutujatь minjəne gura min nisвətujəti d'pulutьjqij gəvənetə u d'vəddər, enij d'qətoxun məhlum ijnə u вut dənij d'ləxxə le daqra həmzəmtə. Ştəqtə вut dənni diƶminni d'klas d'pələxi, — le hojə. Sərtəntə dxelə d'diƶmin d'klas pələxi gunakarutьla. Ştəqtə вut kulle dənni le hojə, illəki ədijə, go mitxə d' d'gorvəstə d'dijən в'şləmə, ijmən d'teorijə d'tleta u çreta в'gənə, qəttana d'hazьruta palaşeta d'klas d'pələxi itlə txut gəno xə вinjət xədərjə spaj. Manaja cim gurta d'hadarta təlmidəntə d'qrizis u şula d'şəxti ijlə go dəj, qəd ənij şьjşelun kulle organizəsiji, qьtjalun teorijə d'creta в' gənə, u xə gəhə zi zodə zşьjmalun ijtutə d'diƶminni klasajь enij d'вixxəjinə, d'lenə tьljь u dərqul dənij d'lazьm

jjle məqvetə d'xəli d'klas d'pələxi, hejmənutə revolusijəiutə d'av, hazьruta palaşeta d'av.

Məxxili вuqara rizəjə d'partija, urxə politiqetə d'pulxəno kuljuməjə: **maramta d'hazьjruta palaşela b'klas pəiəxitə dərqul d'dizminno klasaja.**

Le həvi lə rşamo, qəd əhə knuşjə d'qomsomol, illəki zi „Qomsomolsqaja pravda" qurвinninə ədijə qurвə, min d'в'danatь xini, l'kis dəhə вuqara. Əxtun вьdajьtun, qəd go məmli d'makrьzanь, hər hədə zi dəxij d'go sţəţji d'„Qomsomolsqaja pravda", вipjəşilə rsьmta manaja gurta d'əhə вuqara, Əhə cim spajla, xoravatь. Əxcij ənənqetilə qəd əhə вuqara lə xəşвinijli — вupara zonənəjə, вuqara orana əzənə, sвəв xəlləntə d'hazьruta palaşeta d'proletariat ijlə av ţusa, enij d'gərəg mammьz go kulli pulxənə d'dijən əx kmə d'it klas go atra d'dijən u əx kmə d'it xadьrvanan ьsţuqsь qapitalislajь.

2. MƏRJIZUN QRITIQƏ SƏGGIJETƏ MIN ILTIX BUQARA TREJANAJA BЬQQARЬLI B'ŢUSЬ d'PLAŞA

Am вjuroqrətizm, вuqarь вut mərjəztə d'qritiqə səggijetə d'вasururujatь d'dijən, вuqarь d'mərjiztə d'qontrol səggijəjə miniltix. Xə min dizmin вuş zalьm d'çvəçtə dijən l'qəməj ijlə вjuroqrətizm. Əj вixxəjilə go kullə organizəsiji d'dijən: up go organizəsiji partijaji, up d'qomsomoli, up go xujədi d'profesəji, up go d'mərutə. Ijmən d'вimərinə вut вjuroqratь, l'adatь məxzujinə в'sappa l'cinovniqi lə partijəji, ətijqi, ənij d'l'kislən ki salmьnьjlun go qəriqaturь, в' dumjə d'nəşi məri d'cəşmi (gixkə). Əhə tamam lelə duz, xoravatь, In şula həvivə əxcij вut вjuroqrəti ətijqi, egə plaşa am вiuroqrətizm вit həvivə xə şula cim qəlulə Mara aklə, qəd şula leli go вjuroqrəti ətijqi. Şula, xoravatь, ijli go вjuroqatь xəti, şula ijli go вjuroqrati, l'reşanь l'hukmə d'motvi, в'xarta-xarta, şula ijli go вjuroqratь

min qommunisti. Bjuroqrat — qommunist ijli xə parsupa. вuş məri qivəndinus d'вjuroqəti. Oəmu? Səвəв av kəsujuli l'вjuroqrəlizmu в'şimmə d'həddməjutə d'partija. Ijtə hədxə вjuroqrəti qommunisti l'kislən, minjəne leli xəccə.

Şqulun l'organizəsiji d'partijəji d'dijən. Mumkin, d'əxtun qьrjьtun вut şula d'Smolensq, вut şula d'Ərtemovsq u ş. Əhə вmudij qəvəmtilə? В'mudij вipjəşinə puşqi ənni şulanь d'rьsvacьjuta d'tləxə u xrəvə d'xəsjətti go xəkmə min zvənjə d'organizəsiji d'dijən? Bəj, qəd monopolijə d'partija mumţьjona l'həвəsutə, mucmьjuna qələ d'iltijxi, rəd vijdona demoqrətijə gəvne ə partijetə, ştijlino l'вjuroqrətizm. Dəxij lazьm ijlə lьplaşa dərqul d'əhə вijşutə? Ənə вixşəvivin, qəd hic çurri xini carь dərqul d'əhə вijşutə lit, şvuq min d'mərjəztə d'qontrol d'səggijji partijaji min iltix, şvuq min d'ştəltə d'dimoqrətijə qəvənetə d'partija. Qəmu lit u le masьj d həvij. Ki həvi qjəmə dərqul d'əj, d'peşə murьmta avuduta d'şəggijj partijaji dərqul d'xrəvə d'ənni ьsţuqsь u jəvə qəte mumkinutə məxij min вar qdəle u kamrьjlun hədxə ьşţuqsь namumkin ijlə livədə dərqulitə qə dəhə.

Iən-zi, qə ţusa, şəqləx l'qomsomol. Həlвət, əxtun le sərvitunlə., qəd xəkmə dukəni go qomsomol it ьsţuqsь tammam xrijvi, plaşa d'lə rəxmi dərqul d'ənij d'tamam ənənqəjili. Inə şoqəxlun "вaraj xrijvi. Şəqləx saвututa xareta plaşa d'grupь d'lə-prinsip go qomsomol l'kis parsupь plaşь, məxrivəni d'otmosferə go qomsomol. В'mudij pəşqəxlə, qəd „qosirovsi“ u „soвolovsi“ go qomsomol it kmə d'вajjьt, inə marqsisti **gərəg** ţavьt вare в'pundə go ijdux? **(Cappь mxetə).** But mudij вimərlə əhə sarastuta, kəd le вut d'əj, qəd go xəkmə min zvenji d'ullujlь d'qomsomol вihvəjili proses d'qvetə вjuroqrətijqetə? Bəs xujədi profesəji? Mənij вit sərivlə, qəd вjuroqrətizm go xujədi profisəji uxcilə, вajьt ruq psьj? L'kislən it maslahattь d'mhas-

Из фондов Российской национальной библиотеки

lanajь go вit вulgəni. L'kislən it qomisiji zonənəji d'qontrol go xujədi profesəji. Nijşə d'ənni organizəsiji ijli əj qəd marrьşьj l'səggijji, gəlijlin l'вasurajatan u raşmьj urxəti **vədtə** d'вiş spaj mammarta d'dijən. Qəmudij ənni organizəsiji lenə məntuji l'kislən? Qəmudiji xəjji lenə вьrdaxa gəve? Lelə pşuptp, qəd вjuroqrətizm go xujədi profesəji pljus вjuroqrətizm go organizəsiji partijaj lenə вişvəqə d'məntij ənni organizəsiji вuş vacьв d'klas d'pələxi?

B'xarta d'xarta, organizəsiji d'mərutə d'dijən. Mənij вit sərivlə, qəd organizəsiji d'mərutə d'dijən litlun marra d'вjuroqrətizm?Şqulun qə ţusa şula d'məxrəvtə go şəxti. Qəmu, şula d'şəxti leli вimərə вut əj, qəd'organizəsiji d'mərutə d'dijən lenə вrəxşə ləqəmə, inə şəpşupinə l'xə sope?

Dəxij pərqəx l вjuroqrətizm min go kulle dənni organizəsiji? Qə dəhə it oxcij xə urxə: mərjəztə d'qonţrol min iltix, mərjəztə d'qrtiqə d'mljujni səggjyji d'klas d'pələxi dərqul d'вjuroqrətizm go ьdarь d'dijən, dərqul d,вasurjate, dərqul d'xьlţe.

Ənə вьdajьvin, ədij, kəd marumo avuduta d'miljujni səggəji dərqul d'məxrəvtə вjuroqrətijqetə d,orqanizəsiji d'dijən вihvəjilə lazьm lьdqara в'xəkmə min xoravatь d'dijən, ənij d'itlun hunnəri в'davar, inə ədij mьrjьna вijəd вjuroqrətizm, Inə qəmu əhə ki masja məklijəli şula d'mərjəztə d'qontrol min iltix? Ənə вixşəvivn lə, le mrsja. Qə hunnəri ətijdi lazьm ijlə məkkəptə d'rişə həl ţannьjtə — xase, inə qə xьlţe xəti „qə вjuroqrətizm lazьm ijlə mxete xe dəkkə min go şişiltə d'xase (**gixkə, oplodismenti**). Bəs xinə mud- çurə? Bəs qə-mudij əhə lə odəxlə, in əhə вьţlaвoli interes d'şula.

Bimərinə вut qritiqə mullul, вut gritiqə d'RQI, d'SQ d'partija d'dijən u ş. Hlвəttə ənni kulle spajna. Inə kulle ənni hala lenə вəssə.

Inə ədijə manaja вuş qurta lelə go dəj, ədijə manaja вuş qurta ijlə go dəj'qəd'marmaxlь ləppə gura d'qritqə d'səggiji dərqul d'вjuroqrəlizm əx-çəm, illəki dərqul adв,-d'вa surujatь d'go pilxanə d'dijən. Əxcij в'mərjəztə d'reş[1] tre təqi m'iltix — u mullul, əxcij в'şəxləptə d'quntrun d'juqra l'qritiqə m'iltix, egə mumkin ijlə livəjə в'hivij l'məntelə d'plaşa u ncəltə d'ъqra d'вjuroqrətizm. Bit hejəvə xыlta in təxminəxvə, qəd вnisjənə d'mammarta вələdijnə əxcij təgвirəni. Əhə lelə duz, xoravatь. Lmiljuni səggiji d'pələxi, ənij d'mamnmurьna industrijə d'dijən, cammujьna minjumə qə jumə l'nisjəni gaввarь d'mammarta, enij tьjmanelь qətən hic lə вasurari, min nisjəni d'təgвirəni. Qriliqə səggijetə d iltix, saxsetə dmin iltix lazьm ijle qətən, inə, qə вut dəj, qəd əhrə nisjənə d'miljujni d'səggiji lə təliq xurraj, larьm ijelə qəd l'əhə pəişvə mutvə qədrə u muvjrra go xəjji.

Hər məxxə-zi вiqəmiвl nijşə d'parlija: **plaşa d'lə rəkmi am вjurəqrətizm, mərjztə d'qritiqə səggiretə miə iltix, xəşвəntə d'əhə qritiqə go qtajatь praqtiqajь вut вatalta d'вasurujatь go pulxənə d'dijən.**

Le həvi tənuji, qəd qomsomol; u illəki. „Qomsomolsjaвa Pravda" ləvə məttuji q'ədrə l,manaja vaçьв d'əhə nijşə. Basuruta ləxxə ijlə go dəj; qəd raвa gəhi tammamta dlenni nijşi, lenə palute в'rişə. Inə qəd mamtьjlь вrişə əhə nijşə, lazьm ijlə l'məttuvi qədrə lə əxcij l'qritiqə, inə up l'plata d'qritiqə. Inə up ənij məntəjəti, suri, ənij d'pijşinə murь go xəjji в'platь d'qritiqə.

3 Çihilli gereg jəlpijle elm.

Nijşə d'tla itli nizвət вuş mərjəztə d'qədrь xəti d,mammarta sosialistela.

---

[1] Məngənə.

Qəm dijən, xoravatь, kiljnə nijşi gaəʙʙarь d‘xədədtə d‘killə mərutə almeta d’dijən, Go pava d‘mərutə mətetə əxnən gərəg mətvəx ʙinjət gurta d‘mərutə xujədtə d‘şotəputə. Min ţlaʙta d‘xora Molotov u Bauman mumkin d‘qətoxun məhlum ijlə, qəd hukmə d‘motvi məttuvili ʙuqara raʙa cətun d‘xəjjədtə d‘mərujəti dəjqi ʙur duqdiqi d‘akkaruta go qoleqtivi u vədtə d‘mərujəti gurь u xəti — mərujeti motvəji d‘ləxmə, ənni hədxə nijşinə, d‘lə tammamta d‘ənij namumkin ijlə d‘miççid u qьvrax xəştə ləqəme. In go Industrijə hukmə d‘motvi ʙisnədili ʙijid mohaslanuta gurta (d‘qonsenţrasijə, inə go mərutə mətetə, əj ʙisnədilə ʙ‘mərutə cim dəqtə u ʙurʙiztə d‘akkaputa, əj d‘ijlə mərutə d‘pəlgu matteta, əj d,ʙjəvilə cim ʙasura ləxmə d‘matta, mudvəqtə min mərutə d‘min qəm plaşa, kəd lə gəşuq l‘məntəjəi d‘məzjədtə d‘mejdan d‘zruta mudviqtə min mejdanь d‘zruta min d‘qəm plaşa. Go dəhə ijlə ʙinjət d‘mumkin d‘həvij cətunijəti qə pava d‘hadarta d‘ləxmə ʙ‘datьd. Qə plaţa min go dəhe ahval, lazm ijlə ʙ‘liʙə livədə l‘mərjəztə d‘şotəputə go mərutə d‘mətə. Inə, qəd—dmərjizəx l‘mərutə gurta, lazьm ijlə deta d‘elm d‘mərutə d‘mətə. jtə qə deta d‘əhə, lazьm ijlə ljəptə. Inə nəşi, jad‘anь d‘elm d‘mərutə almeta‘ l‘kislən zodə min d‘lazьm xəccinə. Məxxə ijli nijşə d‘hadarta qadrь çihil xəti mammьranь d‘şotəputə xədtə d‘mərutə mətetə.

I Go pavanь d‘induslrijə, şula d‘dijən raʙa qəhi ʙuş spajlь Inə up ləxxə ʙasuruta d‘qadrь xəti mammьranь ʙivədinə məkletə qə xəştən l‘qəmə. Bəssilə txərtə ʙut şula d‘qo şəxti (şəxtinsqoe delo) qə ʙuş spaj parmeta xirpə d‘ʙuqara ʙut qadrь xəti mammranь d‘induslrijə sosialisteta. Həlʙəttə, l kislən, ətijqi spəsialisti mammьranь d‘indusţrijə. Inə, əj d‘qəmetə, ənij xəccinə l‘kislən əj d‘tre, ənij kulle lenə ʙьʙaja d‘mammьrьj induisrijə xədtə, əj d‘ţla, raʙa minne lenə parmujo manaja dnijşi xəti d‘mammarta, əj

d'arpa, xə səm qurae minnə sijvili platьь min qo cərqə. Qəd əzil şula ləqəmə, lazьm ijlə hadurь в'qьvrahuta qabrь xəti spesiəlisti min nəşi d'klas d'pələxi, min qomunisti. Muştəriji qə mammarta u təgвərtə gə mamarta l'kislən kmə dвajjьt it hər dəxij d'qo pava d'mərutə mətetə u hədəzi qo pava d'industrijə. Inə nəşi, вaşranь d'mammarta u təgвərtə l'kislən lə cim xəccinə. Inə nəşi вemarduta, lə вaşranь d'mammartə l'kislən it kmə d'вajjьt Inə zodo min dəj, l'kislən it nəşi ənij d'hanzьr ijnə d'dərij qəli вut вemarduta d'dijən. In ət levit qarjana, qolaj вiktəvivit jnə вьxqarevьt в'pjaştux l'вarəj, pələxə (d'dəzqivit qətiux it xьqra u məhəвtə. In ət plьtьvit min go вemarduta, lijpivit qreta. lijpovit elm, ət nuxrajьiit, ət «qьtjьvt min səggijji, xinə levit pələxə. Ənə вixşəvivin, qəd əxnən le əzəx l'qəməj up xə pasulta, əx kmə dlevəx sumuno əhə вarвaruta u givijutə. Klas d'pələxi le masь həvi mərə miççid d'atran, in av lə masь həvi mərə d'miççid d'atran, in av lə masь l'hadur inteljhensiji d'gənu, in av lə jəliplə elm, u in lə masь təgвirrə mərutu l'вinjət d'elm. Lazьm ijlə l'parmuji, xoraвatь, qəd şərti d'plaşa ədijə xə təhər xininə mudviqqi min mitxə d'plaşa gəvənəjə, go mitxə d'plaşa qəvənəjə, mumkin ijvə şqəltə d'səngər d'dizmin вijəd huççum, вijid mərdutə, в'djəştə, d'qavalerivə. Ədijə qo şərti d'mammarta d'mərutə вşləmə, вdjəştə dqavalerijə əxcij şula ki həvi məxruvvi. Mərdutə lazьm ijlə ədijə zi hər əx qəmetə. Inə əxcij вijid mərdutə raвa rixqə le əzit. Ədijə qə mxetə d'dizmin, lazьm ijlə mseta mammarta d'industrijə, mərutə mətetə, tansport, savda, lazьm ijlə ligrəşə ijdə min raptaruta əlleta d,ahalarь l'kis savda. Qə mammarta, lazьm ijlə deta d'əlm' ijtə qə deta d'əlm, lazьm ijlə qreta, lazьm ijlə qreta в'xem u в'xməltə. Ljəptə min dostь, illəki min dizminni. Ljəptə d'lə zduta min dəj d'dizminni вit gəxkij вijən, в'вemardutan, в'pjəştən l'вara.

Qəm dijən it qalla. Ki peşə qrьta əj qalla d'əlm am kul çurri povano ddeta. Əhə qalla əxnən gərəg şəqləxlə, kul dəxij d'hojə. Əhə qalla gərəg səqlijlə çihilli in ənij вьвajьna mammьrrьj xəjji xəti, in ənij вajjьj həvij şuxləpə d'miççid d'gvərdijə ətiqtə,

Qətən ədijə lit mumkinutə l hadurь l'qadrь вolşeviqəji **əxcəm**, qadrь qomunьstəji **əxcəm**, enij d'ki masij cəqciqij вut kul mindij xəccə-xəccə. Deletanstva, deta d'kulmindij, ədijə qətən вьxxaвьla. Qətən lazьm ijnə ədijə вalşeviqi spəsalisti — в'mədan, teqstil, вijkimijə, вij mərutə mətetə, вij transport вij savda, вij вuxhalterijə uş, u ş.

Qətən ədijə lazьm ijnə gruppь вitun, imi u əlpi qadrь xəti min вolşeviqi, ənij d'вit məsьj həvij mərəvəti d'şula, go kulle təhri pavanь d'deta. Dlə dəhə hər lelə lazьm həmzəmtə вut tempь qьvrah d'mammarta sosialistela d'at-ra d'dijən. Dlə dəhə hər lelə lazьm həmzəmtə вut daj, qəd əxnən вit masax maţaxlun oraxlun atraвatь qəməji d'qapiţalistь.

Ljəptə d'əlm, ḥadarta d'qadrь xəti d'вolşeviqi — spesiəlisti вij kulle pavanь d'deta, ljəptə, ljəptə, ljəptə, d'lə mənjəxtə.

Hədixli ədijə nijşə.

Huççum d'çihili d'revolusijə al əlm — əhə qətən ədijə lazьm ijlə, xoravatь. (**Cappь məri kuj d'qəli — вravo.** Kullə вiqjəminə.).

Из фондов Российской национальной библиотеки

QUDIJQUS

Qə qomsomol leninəjə 3
But dərqulujəti d‘qo qomsomol. 5
But avuda d‘qosomol qo mələ 8
Qə konfeaensijə qəmetə d‘kulxjodete d‘sdudenti d‘proletərjət 14
But nijşə d‘qomsomol 18
Duktə d‘qomsomol qo sustijmə d‘diqţatura d‘proletarjət . . 24
Məmlə al qonferensijə d‘v kulxujpdetə d‘vLQSM. 30
Məmlə al kvuşjə d‘ kulxjədejə d‘vLQSM 37

Инв. № 7

Из фондов Российской национальной библиотеки

161

Ꞔьјта **25** кер.
Цена коп.

НАссир. 2-4

1-2431606

И. В. Сталин

О комсомоле

На ассирийском яз.
Перевод Бадалова

Молодая Гвардия
Национальный сектор
Москва, центр, Новая пл., 6/8

СКЛАД ИЗДАНИЯ:
магазины и отделения Книгообъединения ОГИЗа и Коопкниги.

Любую книгу на национальных языках высылает наложенным платежом (без задатка) Дом интернациональной книги: Москва, ул. Горького, 51,

Из фондов Российской национальной библиотеки